Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 281

Ljubljana, četrtek 29. novembra 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180, Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 28. novembra.

Vlada je v razsulu. Zato si SLS pripravlja pot k umiku. Rušilja svoje hlapčevske zveze in odpoveduje pokornost. Citirali smo Koroščev oficijozni komunike o politiki KDK. Izšel je istočasno, ko beograjski režimski od vlade podpirani listi bruhajo ogenj in žveplo proti KDK zaradi iste politike, ki jo Koroščev komunike priznava kot državotvorno. Podobno se sedaj SLS umika v vprašanju osnovnega šolstva. Komaj par tednov je, kar je ministrski svet pod predsedstvom g. Korošca soglasno odobril projekt zakona o ljudskih šolah. Klerikalni listi so ta fakt zabeležili kot novo lovoriko v vencu zaslužnega in marljivega delovanja Koroščeve vlade in škofovski tisk ni mogel dovolj prehvaliti energije režima, ki se tako inicijativno loteva najvažnejših problemov naroda in države.

Komaj je zakon bil predložen se je pokazalo, da je pravo skrpucalo. Nemci so prvi zagnali krik zaradi določb o zasebnem in manjšinskem šolstvu, glede katerih se mora priznati, da so vse preje nego jasne, vojvodinski klerikalci pa so pričeli biti plat zvona zaradi določb o podučevanju veronauka. A istočasno se množijo znaki bližajoče se politične katastrofe. Postaja jasno, da zakon v sedanji obliki ne pride več pod streho, ker bo prej prišla velika kriza. To je glavni vzrok da je SLS tudi v vprašanju osnovnega šolstva obrnila svoj plašč ter ga zasukala za 180 stopinj. Pričela je loviti drug veter...

Naenkrat je prej toli hvalisani projekt postal pravo hudičevo delo. Predložen je sicer parlamentu s polno odobritvijo dr. Korošca in g. Barića, torej dveh patentiranih zaščitnikov vere in ljudstva, toda zdaj ni več čas, misliti na take malenkosti, sedaj je treba hitro valiti odgovornost na druge in iz lastnih dejanj pripraviti agitacijska sredstva proti drugim. In že se je predlog najpobožnejših in največjih Slovencev in Hrvatov spremenil v podlo nakano «esdeesarjev» in v brezbožni framazonski naklep. Kaj v tem oziru premorejo klerikalci, to predočujemo čitateljem na drugem mestu z doslovnim citatom iz škofovskega «Domoljuba».

Že mobilizirajo tudi lastni Koroščevi poslanci. V imenu Koroščevega kluba govori posl. Kremžar v zakonodajnem odseku proti zakonu ter «ostro zavrača zahtevo UJU, da bi duhovniki ne poučevali verouka v šoli». Seveda pa v zakonodajnem odseku ni v razpravi nobena «zahteva UJU», temveč pozitivni zakonski predlog Koroščeve vlade! A klerikalci imajo tudi tu že izgovor skonstruiran. «Minister Grol je izjavil, da ta načrt ni načrt te vlade». To je seveda gladko zlagano, ker gospod Grol tega ni nikjer izjavil, a je dokaz, v kateri smeri se bo razvila najnovejša klerikalna komedija. Kmalu bomo v Koroščevem glasilu čitali izjavo, da je načrt o ljudskih šolah neznan govornik priporočal ministrskemu svetu, ki je pa potem povsem nekaj drugega sklenil. Zakon je torej očividno podtaknjen in verjetno je, da so to storili dr. Žerjav in njegovi tovariši. Sai bi se to ne zgodilo prvič. Iz najnovejše zgodovine SLS vemo, da je ta stranka imela že opetovano nesrečo, da so ji nasprotniki podtaknili zakone, za katere se je navidezno angažirala in za katere je glasovala, potem pa so jo klicali na odgovornost...

Stvar ima samo eno nekoliko nerodno «kljuko». Ako namreč zakon o ljudskih šolah, ki se sedaj nahaja pred zakonodajnim odsekom ni načrt te vlade, zakaj pa potem vlada dopušča, da se o njem razpravlja? Ako je Koroščev projekt le navidezno Koroščev, v resnici pa delo framazonov, sovražnikov cerkve, slovenskih naprednjakov, ali kogarkoli drugega že, potem vendar ni nič lažjega, nego, da ga g. Korošec umakne! Mesto da bi škofov list to zahteval, pa prebira sveto pismo in s težkimi citati napoveduje kulturni boj, češ da prosvetni učitelj ni v toliki božji milosti, kakor g. kaplan. Kulturni boj proti načrtom vlade eksponenta Vatikana! Ali je mogoča ogabnejša komedija?

Posebno omembo zasluži še perfiden način, kako je klerikalno glasilo vmešalo v svojo intrigo učiteljsko organizacijo. Ne poznamo spomenice UJU, na katero se «Slovenec» sklicuje. Če se je UJU izreklo za lajiški pouk, ni storilo drugega, nego da se je priključilo načelu, ki ga je odobril sam g. Korošec. Škofov list prihaja do perpleksnega zaključka, da «krščansko» učiteljstvo («Slovenec» smatra vse učitelje, ki niso pristaši SLS za «nekrščanske»!) ne more biti član stanovske organizacije, ti se je solidarizirala s projektom «kričanskega» voditelja, kateremu je sicer «krščansko» učiteljstvo dolžno slepo pokorščino!

Vsa javnost s prilično veselostjo opazuje obupno izmotavanje SLS. Klerikalci so izgubili duševno in politično ravnotežje in se zapletajo v gorostasna protislovja z vsem, kar so dosedaj delali in zagovarjali. Oni dan so napisali, ob navdušenem pritrjevanju «Slovenca» v režimski zagrebški «Morgenblatt» celo to, da vodi dr. Korošec krilo posvetnjakov proti klerikom v SLS.

Vidi se, da se v hegemonistično-klerikalnem raju mrači.

Zopet nov ultimat davidovićevcev vladi

Narodna skupščina odgodena preko božičnih praznikov. Novi konflikti med vlado in demokrati. – Ogorčene izjave davidovićevcev

Beograd, 28. novembra p. Danes opoldne s oimeli šefi vladnih skupin dr. Korošec, Ljuba Davidović, Stevo Janković (ki je zastopal radikalski klub), dr. Spaho, dr. Hrasnica in predsednik Narodne skupščine Ilija Mihajlović daljšo konferenco, na kateri so razpravljali o zahtevi vlade, naj bi se seje Narodne skupščine za dalj časa odgodile. To zahtevo vlade je podpiral predvsem zastopnik radikalskega kluba posl. Stevo Janković. Proti predlogu je nastopil Ljuba Davidović, vendar pa je večina osvojila predlog vlade. Vladni krogi so zatrjevali, da se bo Narodna skupščina sestala šele po božičnih praznikih.

Popoldne se je v zvezi z opoldansko konferenco šefov skupin vršila v kabinetu ministra za javna dela dr. Grge Angjelinovića važna seja vodstva demokratsk estranke. Po seji so demokratski poslanci izjavljali, da bo demokratska stranka morala zavzeti do vlade agresivno stališče, ker vlada sistematično odbija vse demokratske predloge in zahteve. Na konferenci so demokratski prvaki ostro napadali delovanje vlade in nedelavnost Narodne skupščine ter zahtevali, da mora Narodna skupščina čim prej sprejeti zakonski načrt o pobijanju korupcije ter zakonski načrt o agrarni reformi v Dalmaciji. Demokrati zahtevajo, da mora Narodna skupščina zakonski načrt o agrarni reformi v Dalmaciji sprejeti še pred budžetom za leto 1929-30. To zahtevo bo demokratska stranka predložila vladi v obliki ultimata. Po konferenci je Ljuba Davidović odšel k predsedniku vlade in zahteval zagotovilo, da vlada zadosti zahtevam demokratskega kluba. Ljuba Davidović je po sestanku s predsednikom vlade dal novinarjem naslednjo izjavo:

«Stališče demokratske stranke o agrarnem vprašanju v Dalmaciji je obeleženo v mojih prejšnjih izjavah in v izjavah dr. Grge Angjelinovića. Dalmatinsko agrarno vprašanje se mora rešiti, pa naj bo to v tej ali oni obliki. Ta zakon se mora sprejeti še pred budžetom, ako se želi še nadaljnjo sodelovanje demokratske stranke.»

Minister za javna dela dr. Grga Angjelinović je na to pristavil: Tej kratki izjavi Ljube Davidovića nimam ničesar pristaviti, ker bi vsaka moja beseda le zmanjševala povdarek in pomen izjave šefa stranke. Demokratski poslanci so nocoj izjavljali, da bo njihova stranka od te svoje zahteve napravila vprašanje svojega nadaljnjega obstanka v vladi.

Beograd, 28. novembra p. V političnih krogih se je danes zatrjevalo, da je došlo v vladni koaliciji iznenada do novega težkega spora. Spor je nastal na ta način, da je beograjski župan dr. Kumanudi naprosil dr. Korošca, naj bi odstavil nekega sreskega poglavarja v bitoljskem okrožju. Dr. Korošec je to prošnjo odbil in še celo nagradil dotičnega sreskega poglavarja s tem, da je medtem napredoval. Dr. Kumanudi se je pritožil pri Ljubi Davidoviću in interveniral v isti zadevi tudi pri Velji Vukičeviću. Vsled tega odklonilnega stališča dr. Korošca je med njim in beograjskim županom dr. Kumanudijem prišlo sedaj do hladnega razmerja. Demokrati očitajo dr. Korošcu, da zato ni hotel ugoditi želji dr. Kumanudija, ker je dotični sreski poglavar radikal.

Kraljev povratek v Beograd

Beograd, 28. novembra, p. Kralj, ki je bival več dni v Topoli na oddihu, se je popoldne ob 5. vrnil v prestolnico.

Bolezen angleškega kralja je še vedno zelo resna

Kljub znatnemu izboljšanju je bolezen še vedno zelo nevarna. Skeptično poročilo kraljevega telesnega zdravnika

London, 28. novembra. **Zdravstveno stanje angleškega kralja se je tekom včerajšnjega dne nekoliko izboljšalo. Zdravniki smatrajo, da je glavna nevarnost minula ter da je bolnik krizo, ki je nastopila v prejšnji noči, že prestal.**

Bolezen je kralja zelo oslabila. Šele sedaj priznavajo v uradnih krogih, da je bila resna nevarnost, da pride do katastrofe. Zdravniki izjavljajo, da je le močni konstituciji bolnika pripisovati, da ni prišlo do katastrofe. Minulo noč in današnji dan je prebil kralj znatno mirneje kakor prejšnje dni. Temperatura je nekoliko padla, vendar pa vročica še ni ponehala in je znašala zvečer ponovno 38 stopinj. Radi vnetja rebrne mrene trpi bolnik velike bolečine, ki pa jih junaško prenaša. Kljub svoji splošni oslabelosti kaže dobro voljo in veselo razpoloženje ter se večkrat šali s svojo okolico.

Kraljica, ki je ves čas bolezni čula ob bolnikovi postelji, je na nasvet zdravnikov prepustila svoje mesto najstarejši princezi, s katero se menjavata. Tudi ostali člani kraljevskega doma, ki so bili vse dni kraljeve bolezni stalno zbrani v buckinghamski palači, so se danes razšli.

Davi je sporočil princ waleški, da je prejel obvestilo o bolezni svojega očeta ter da hiti po najkrajši poti domov. Vojna križarka, ki mu je bila poslana naproti, je odplula na odrejeno mesto. Računa se, da bo princ že tekom nocojšnje noči ali jutrišnjega dne prispel v London. Uradno se objavlja, da princ ni bil pozvan, marveč da se je vrnil na lastno inicijativo.

Listi sedaj obširno komentirajo kraljevo bolezen in povdarjajo, da je bila mnogo resnejšega značaja, kakor pa so se glasila uradna poročila. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, bo pozvan v London neki nemški specijalist za interne bolezni. Po mnenju zdravnikov bo rekonvalescenca zelo dolgotrajna. Kralj bo moral bržkone v južne pokrajine z milejšim podnebjem.

London, 28. novembra s. Po želji kabineta je dal telesni zdravnik naslednje poročilo o kraljevi bolezni: **Kralj je obolel na vnetju in kongestiji desnih pljuč ter na razširjenem vnetju desne reberne mrene. Taka bolezen je po svoji naravi resna ter daje povod za vznemirjenje. To vznemirjenje traja sedaj še dalje, vendar pa sem tako srečen, da lahko izjavim, da se je stanje kralja nekoliko izboljšalo in da kralj ne izgublja na moči. Dosedaj bolezen lahko kontroliramo. Njena intenziteta se je zmanjšala in njeni simptomi so omiljeni. Upam, da bolezen ne bo dolgo trajala.**

London, 28. novembra g. Zadnji zdravniški bulletin o zdravstvenem stanju kralja pravi, **da obstoja zaradi obolelosti desnih pljuč do nadaljnega skrb za kralja,** vendar je v pljučih nastopilo majhno izboljšanje. Moči bolnika niso popustile. Waleški princ potuje s svojim mlajšim bratom po najkrajši poti iz vzhodne Afrike v Anglijo in sicer s križarko »Entreprise« v Brindisi, odkoder bo nadaljeval potovanje z železnico.

Chamberlain zopet na delu

London, 28. nov. (lo.) Po štirih mesecih odsotnosti se je angleški zunanji minister Chamberlain, ki je bil težko bolan, povrnil v spodnjo zbornico. Ministra, ki se je zelo popravil, je zbornica prisrčno pozdravila. Govorniki vseh strank so izrazili svoje veselje nad njegovim povratkom med burnim odobravanjem celokupne zbornice.

Tajno oboroževanje Anglije

Rim, 27. novembra. (ri.) Kakor poroča «Tribuna», gradi Anglija v največji tajnosti novo vrsto letal. Letala bodo zgrajena iz tvarine, ki sliči steklu in jo imenujejo «plass». Nova tvarina je ravno tako močna kakor kovina in prozorna, tako da ne bo možno niti videti letala.

Polom italijanske banke

Rim, 28. nov. s. Napoljska banka «Credito Meridionale» je zašla v finačne težkoče. Banka je zaprla svoje prostore ter je ustavila izplačila.

General Desticker umrl

Pariz, 27. novembra (be.) Kakor poročajo, je umrl prvi šef glavnega štaba francoskega vrhovnega poveljnika v svetovni vojni general Desticker.

Nov zastopnik romunskega finančnega ministrstva

Bukarešta, 28. novembra. g. Aleksander Busdugan, sin člana regentskega sveta, je bil imenovan za tehničnega svetovalca in zastopnika romunskega finančnega ministrstva v finančnem komiteju Društva narodov.

Nemško poslaništvo se preseli v Angoro

Berlin, 28. novembra (be.) S 1. decembrom se preloži nemško poslaništvo v Turčiji iz Carigrada v Angoro. V Carigradu ostane le trgovsko politični oddelek.

Tudi papeške palače se rušijo

Rim, 28. novembra (be.) V vatikanski palači, v kateri je nastanjena papeška straža, sta se vdrla dva stropa. Ta del poslopja je zgradil papež Sikst V. Prostori, kjer stanuje papež, so bili zgrajeni v isti dobi. Ker obstoja nevarnost, **da se zrušijo, so jih naglo izpraznili.**

Interpelacijski dan v Narodni skupščini

Ministrov odgovor na interpelacijo posl. Petejana o postopanju povodom pomilostitvene prošnje Januša Golca. — Vojni minister o vzrokih letalskih nesreč. — Zakon o katastru sprejet. Sodne konvencije z Italijo in Avstrijo

Beograd, 28. novembra. p. Narodna skupščina je imela danes dve seji, eno dopoldne, drugo krajšo pa zvečer. Dopoldanska seja je bila otvorjena par minut pred 11. uro. Po prečitanem zapisniku se je javil poslanec **Voja Lazić,** za njim pa posl. **Novica Šavlić.** Oba sta protestirala, da Narodna skupščina zanemarja svoje naloge in dolžnosti in da se z dnevnega reda odstavljajo vsi važnejši zakoni, dočim mora skupščina ubijati čas z neznatnimi malenkostmi.

Po manjših formalnostih je posl. **Voja Lazić** stavil predlog, s katerim se naj izpremeni sedanji zakon o ustrojstvu vojske in mornarice ter popravijo krivice, ki so se dogodile novincem v letih 1912. do 1918. Posl. Lazić je končal utemeljitev svojega predloga s pozivom na ministra vojske, naj sprejme nujnost predlaganih izprememb.

General Hadžić je izjavil, da ne more sprejeti nujnosti, ker bi se s predlaganimi izpremembami menjal že obstoječi zakon.

Posl. **Dimitrije Vujić** je nato govoril o predlogu, naj ministrstvo notranjih del nemudoma odredi preiskavo in suspendira župana v Indžošu. Prisotni notranji minister dr. Korošec se je med Vujićevim govorom razgovarjal z drugimi ministri, kar je dalo zemljoradnikom povod, da so začeli energično protestirati in zahtevati od predsednika Narodne skupščine, naj pokliče dr. Korošca k redu.

Posl. **Voja Lazić:** «Vujić, ne govori, dokler dr. Korošec ne konča svoje konference z ministri!»

Dr. Korošec odgovarja: «Voja, kje je tvoja guvernanta?»

Posl. **Voja Lazić:** «Vi ste predsednik vlade, vaša dolžnost je, da poslušate, kaj se tu govori, ne pa, da se razgovarjate z ostalimi ministri.»

Zemljoradniki so nato protestirali tudi proti predsedniku Narodne skupščine, ki ni pozval dr. Korošca k redu, ko je razžalil poslanca Lazića. Pričeli so razbijati po klopeh.

Dr. Korošec je na ta protest zemljoradniških poslancev odgovoril s tem, da se je odstranil iz dvorane. Šele, ko so zemljoradniki zahtevali, naj se seja prekine in nadaljuje šele potem, ko se bo vrnil predsednik vlade, je prišel dr. Korošec zopet v dvorano, kjer je nato izjavil, da ne more sprejeti resolucije posl. Vujića, ker je zadeva, o kateri je govoril, še v preiskavi.

Afera Januša Goleca

Sledili so odgovori ministrov na razne interpelacije. Med drugimi je minister pravde Vujičić odgvvoril na vprašanje posl. **Petejana** glede protizakonitega postopanja s prošnjo urednika Januša Golca za pomiloščenje. Minister pravde je zatrjeval, da ni zagrešil nobene nepravilnosti in nezakonitosti, ker je zahteval akte od mariborskega sodišča, ko je obsojeni Januš Golec predložil prošnjo za pomilostitev. V ostalem pa je ta afera že zaključena s tem, ker je med tem Januš Golec že odsedel svojo kazen. Končno je minister izjavil, da mu ni bilo znano, da je urednik Golec prijatelj predsednika vlade.

Posl. **Petejan** se ni zadovoljil z odgovorom ministra, ker ni z ničemer ovrgel v interpelaciji navedenih dejstev, da minister ni postopal pravilno.

Nesreče v vojnem letalstvu

Minister vojske in mornarice general Hadžić je odgovarjal na interpelacijo posl. **Voje Lazića** glede nabavk letalskega materijala, v kolikor so te nabavke v zvezi z raznimi, v zadnjem času se ponavljajočimi letalskimi nesrečami v naši avijatiki. General Hadžić je odvrnil, da je o tem že govoril povodom interpelacije posl. Vilderja. V naši državi beležimo mnogo manj letalskih nesreč, kakor v drugih državah. Do 15. septembra t. l. se je pri nas pripetilo 7 nesreč z 9 smrtnimi izidi, dočim je Italija imela 85 letalskih nesreč s 44 smrtnimi izidi. Vzrokov teh nesreč ni treba iskati toliko v slabem materijalu, kakor v raznih drugih okolnostih, kakor so n. pr. atmosferičn. meteorološke in druge prilike, nadalje terenske površine, kjer pristajajo letala itd. Pri letalstvu je treba žal še vedno računati s tem, da pride na 10 tisoč poletov 1 smrtni slučaj. General Hadžić izjavlja, da mu je znan le en primer iz l. 1924., ko se je ponesrečil poročnik Stipanović, ki je bil povzročen zaradi slabega materijala. General Hadžić je nato pozval poslance, naj bi mu sporočili vsak primer neredn osti in nezakonitosti, ki jih je pripravljen strogo kaznovati. O aferi novosadskega liferanta Dinića in njegovih tovarišev pa ne more podati pojasnila, ker je ta zadeva še v preiskavi.

Posl. Dimitrije **Vujić** se je zahvalil ministru za zagotovilo, da bo preganjal vsako nezakonitost pri nabavah vojnega materijala za letalstvo. V svojem nadaljnjem govoru je izvajal, da moramo zavarovati one naše državljane, ki se posvečajo letalstvu, kjer so lahko izpostavljeni težkim nesrečam, ako uporabljeni letalski materijal ne odgovarja vsem predpisom. Govornik je zatrjeval, da ima vse polno podatkov o zlorabah, ki so se vršile pri dobavah letalskega materijala. Citiral je razne dokumente, iz katerih izhaja, da je letalska komanda prevzemala star, že obrabljen materijal, ki so ga dobavitelji le prepleskali s svežimi barvami. Posl. Vujić je v podkrepitev svojih trditev pokazal prisotnim ministrom in poslancem fotografične posnetke originalnih dokumentov.

Tudi posl. Voja **Lazić** se je pridružil izvajanjem svojega predgovornika, nakar je minister Hadžić ponovno izjavil, da je materijal, ki se naroča za našo vojsko dober, če pa obstojajo nepravilnosti, naj se prijavijo, da jih strogo kaznuje.

Nato je bil za člana uprave vojne škode izvoljen radikalski poslanec Tešman Nikolić. Zani je glasovalo 130 poslancev, razen tega je bilo oddanih 18 praznih lističev, dočim so Ljuba Davidović, dr. Spaho, dr. Korošec, Dragiša Cvetković in posl. Radivojević prejeli vsak po en glas.

Nato so bile Narodni skupščini predložene konvencije med našo državo in Češkoslovaško republiko o ureditvi dolgov in terjatev v predvojnih kronah. S tem je bila dopoldanska seja zaključena.

Popoldanska seja

Popoldanska seja, ki se je pričela ob 6., je takoj prešla na dnevni red in razpravljala o pravnih konvencijah med našo državo in Italijo, o medsebojni izvršitvi sodnih razsodb, o medsebojni pravni in sodni zaščiti in o medsebojnem izročevanju krivcev. O teh, kakor tudi o pravnih konvencijah z Avktrijo je podal minister pravde Vujičić krajši ekspoze, v katerem je naglašal važnost teh konvencij, ker bo z njimi zajamčena našim državljanom v teh državah popolna pravna zaščita, kakor tudi tujim državljanom. Konvencije so sestavljene na podlagi popolne reciprocitete in so jih izdelali priznani strokovnjaki. Konvencije z Italijo so bile sprejete s 163 proti 3 glasovom, z Avstrijo pa s 160 proti 3 glasovom.

Zakon o katastrih

Poslednja točka dnevnega reda je bil zakon o katastru zemljišč. Minister financ dr. Niko Subotić je dal krajši ekspoze o zakonu in naglašal, da ga je vlada predložila Narodni skupščini, ker odreja začetkom leta sprejeti zakon o neposrednih davkih, da se mora v roku 6 mesecev po sprejetju tega zakona sprejeti tudi zakon o katastru, ki naj velja za vso državo. Zakon je važen, ker bo z njim dana podlaga za enotno odmero zemljiškega davka po vsej državi. Doslej se je zemljiški davek odmerjal v Sloveniji, v Dalmaciji, na Hrvatskem in v Vojvodini po čistem katastrskem dohodku, dočim se je ta davek plačeval v Srbiji in Črni gori na podlagi pridelka in položaja zemljišč. Proti zakonu je obširno govoril posl. Voja Lazić, češ, da je nemogoč in da ga je zato treba odkloniti. Predloženi zakon je bil nato sprejet tako v načelu kakor v podrobnosti.

Nato je predsednik skupščine sporočil, da je minister za agrarno reformo vložil nujen zakonski predlog o likvidaciji veleposestev. Skupščina je sprejela nujnost. S tem je bil dnevni red današnje seje izčrpan in seja zaključena. Prihodnja bo sklicana pismeno.

Proračun pred finančnim odborom

Beograd, 28. nov. p. Po nocojšnji seji Narodne skupščine se je vršila krajša seja radikalnega kluba, na kateri je Velja Vukičević pozval one poslance, ki so člani finančnega odbora, naj ne zapuste prestolice, ker je njihovo sodelovanje v finančnem odboru nujno. V vladnih krogih se trdi, da bo finančni odbor že tekom decembra sprejel predloženi proračun za leto 1929-30 tako, da bi ga mogla Narodna skupščina uzakoniti do začetka februarja.

Same preložene seje

Beograd, 28. nov. p. Današnja seja ministrskega odbora za razdelitev 120 milijonov, ki jih stavi na razpolago pravkar sprejeti zakon o javnih gradnjah v pasivnih krajih, je bila preložena na jutrišnji dan.

Tudi seja skupščinskega odbora za pretres zakonskega predloga o osnovnih šolah ni trajala dolgo. Govorila sta poslanca Novica Šavlić in Škerović, nakar je bila seja odložena za jutri. Na prihodnji seji bo govoril predstavnik narodnih manjšin dr. Kraft. Skupščinski odbor, ki je pretresal konvencije s Češkoslovaško glede izplačila dolgov in terjatev v predvojnih kronah, je odobril konvencije, kakor jih je predložila vlada.

Seja zakonodajnega odbora

Beograd, 28. nov. p. Danes popoldne je bila krajša seja zakonodajnega odbora. Po krajši diskusiji je bil posl. dr. Moser izvoljen v komite za personalne zadeve Narodne skupščine. Nato je predsednik sporočil, da je prejel zakonski načrt o srednjih šolah in o avtorskem pravu. Prvi načrt je bil odkazan odboru, ki pretresa zakonski načrt o osnovnih šolah, dočim je bil zakon o avtorskem pravu odkazan odboru, ki naj pretresa zakonski načrt o centralni upravi, češ da ta odbor itak malo dela. S tem je bil dnevni red današnje seje zakonodajnega odbora izčrpan. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom.

Srbska vojaška grobnica v Parizu

Beograd, 28. novembra p. Minister ver je sprejel od francoskega ministrstva za penzijo sporočilo, da se je v Parizu že pričelo graditi grobnica za srbske, med vojno v Franciji preminule vojake. Grobnica bo izredno lepa in umetniško izdelana. Vlada je nocoj na podlagi tega poročila poslala v Pariz uradnika ministrstva ver Simića z nalogo, da nadzoruje nadaljnja gradbena dela pri tej grobnici.

Nova tvornica cementa pri Splitu

Split, 28. novembra. n. Neka inozemska finančna skupina namerava v bližini Splita zgraditi novo veliko tvornico cementa.

SDS kriva Koroščevega zakona!

Podučno, tragično in veselo poglavje iz moralične zakladnice SLS

Min. predsednik dr. Anton Korošec, načelnik SLS, minister za soc. politiko in prvak hrvatske klerikalne stranke Stjepan Barić in ostali člani vlade so **soglasno odobrili predlog ministra prosvete Grola o ljudskih šolah** in vsled tega **soglasnega sklepa** je, kakor ukaz od 26. oktobra 1928. izrecno povdarja, kralj pooblastil ministra prosvete, da predloži ta projekt Narodni skupščini. Minister prosvete je to storil 30. oktobra 1928. pod št. ON br. 86433

V tem projektu dr. Koroščeve vlade **se** nahajajo m. dr. sledeče določbe:

Čl. 45. **V vseh učnih predmetih** osnovne šole redoma **poučujejo državni učitelji.**

Ako v kateri šoli ni učitelja one vere, kateri pripadajo učenci, bo poučeval verouk duhovnik dotične vere, ki ga odredi minister prosvete po predlogu kompetentnega duhovnega oblastva.

Čl. 21. Dolžnosti politične občine za šolo so:

1. dati potrebno zemljišče za šolo, šolsko dvorišče, igrališče, šolski (na deželi tudi za učitelje) vrt in **učiteljska stanovanja**, vse to v bližini šole, vzdrževano v dobri ograji;

2. zgraditi in v dobrem stanju vzdrževati šolska poslopja, v katerih morajo biti: potrebne učilnice in delavnice, prirejene po higijenskih in pedagoških pravilih; po možnosti dvorana za šolske svečanosti, ki bo služila tudi za sobno gimnastiko; potrebne pisarne in zbornica; **stanovanja za učitelje in za sluge;**

3. nabavljati pohištvo in učila za šolo, a siromašni deci knjige in šolski pribor;

4. dajati kurivo za šolo, **učitelje in šolskega slugo;**

— — — — — — — — — — —

9. plačevati vse stvarne potrebščine za vzdrževanje šole (plačevanje popravil, slug, razsvetljave itd.)

— — — — — — — — — — —

Ako bi katera občina ne vršila teh dolžnosti jo bo preko upravnega državnega oblastva prosvetno oblastvo na to **prisililo.**

Čl. 26. Vsaka **kmečka** občina mora imeti **toliko predpisnih stanovanj za učitelje, kolikor ima šola posebnih razredov** (oddelenj). **Stanovanja morajo** biti v bližini šole.

O teh odredbah Korošec-Grolovega, torej klerikalno-režimskega osnovnošolskega načrta je napisal «Domoljub», torej glasilo SLS in dr. Korošca v svoji št. 48. od 28. novembra 1928. sledeči članek:

Naskok na krščanski nauk

»Slovenski liberalci so zopet enkrat dobili priliko, **da pokažejo sovraštvo do katoliške vere in Cerkve.** Venomer žerjavovska »Domovina« hinavsko zavija oči, da ni proti veri in Cerkvi, toda še v isti številki ji ne strpi žilica, da se ne bi potegnila za mehikanske preganjalce kristjanov.

Danes ima na razpolago zopet novo snov. Liberalci so poslali v Belgrad zahtevo, naj se v novi šolski zakon sprejme določba, da duhovnik ne sme več prestopiti šolskega praga in da krščanski nauk poučuje — učitelj. In sedaj vzemite takega učitelja, ki nikdar ne gre k maši in sv. zakramentom, ki v oštariji zabavlja čez vero doma pa redno bere »Jutro«: Kako bo tak učitelj otroke vzgajal versko?

Mi vemo prav dobro in to vedo tudi liberalci: Če odstraniš duhovnika iz šole, potem je pot do razkristjanjenja ljudstva na stežaj odprta. In prav to hočejo slovenski žerjavovci.

Vrhu tega zahtevajo ti gospodje žerjavovci, da naj ljudstvo zida učiteljem sijajna stanovanja — menda zato, da bodo brezverski učitelji trgali otrokom vero in poštenje iz src.

Upamo, da bodo naši poslanci korenito odbili ta najnovejši svobodomiselni napad na versko vzgojo otrok.

Kdor pa ni slep, pa tudi tu vidi, kako velik greh pred Bogom in ljudmi si nakopava tisti, ki podpira tako brezversko stranko, kot je žerjavovska ter naroča njeno časopisje.«

Ko je vlada soglasno sklenila predložiti osnovnošolski zakon Narodni skupščini, je o tem poročal «Slovenec» kot o velikem dogodku ter proglašal projekt za velevažno stvarno delo za ljudstvo. Mesec na to glasilo iste stranke bruha ogenj in žveplo na SDS, češ da je ona kriva Koroščevega načrta! Kar je preje bilo «stvarno delo za ljudstvo» je naenkrat «svobodomiselni napad na versko vzgojo otrok». Stavimo, da bodo v nedeljo gg. fajmoštri in kaplani že pozivali na križarsko vojno proti naprednjakom, odnosno SDS zaradi zakona, ki je delo njihovega stanovskega tovariša in vrhovnega šefa SLS!

Ocena te klerikalne metode? Moral insanity.

Oblastni proračuni v zraku?

Iz Beograda poročajo, da so oblastni proračuni SLS v veliki nevarnosti, in da bo zlasti mariborski proračun vsled evidentne nezakonitosti višine nekaterih doklad znatno skresan. Gospoda je zopet enkrat delala brez glave in nič ni razlike med beograjskimi kovači nezrelih naredb in našimi modrijani iz SLS, ki so skovali nekaj diletantskih improvizacij.

Obenem od dr. Korošca Narodni skupščini predloženi finančni zakon znova omejuje pravico oblastnih samouprav glede doklad. Ako obvelja Koroščev predlog, bodeta gg. Leskovar in Natlačen morala gladko vreči svoj proračun pod mizo.

Sploh so mariborski oblastni katoliki v posebno mučnem položaju, ker so jih ljubljanski bratje pustili na cedilu. Med Mariborom in Ljubljano je napetost že radi obstoja oblasti same, ki ji SLS streže po življenju. Ko so 29. oktobra 1928 ljubljanski klerikalci manifestirali za zedinjeno slovensko oblast, so gosti iz Maribora govorili uprav diplomatski nejasno, vrnivši se pa domov, so se glasno pridušali, da kranjska SLS zastonj računa, kako se bo polastila premoženja v mariborski oblasti in se sprehajala po alejah Rogaške Slatine.

Mariborska oblast je ostala pri 50% dokladi na novo pridobnino tako glede podjetij, ki javno polagajo račune, kakor glede vseh vrst trgovin in obrtov (z nad 4 pomočniki). Ve se, da je davek na obrt in trgovino večji nego je dosedanja pridobnina z dohodarino vred. Kar 50% doklade zraven, znači toliko več, ker na dohodarino doslej ni bilo samoupravnih doklad. Biti v mariborski oblasti trgovec in obrtnik torej ni ravno posebna slast. To se bo kmalu poznalo na celi črti in zlasti vsak napredek Maribora je izpodvezan. Povrh tega pa je 5krat povišan davek na električno strujo, kar bo zavrlo napredovanje elektrifikacije mariborske oblasti.

Tudi glede posebnega davka na inozemce je ljubljanska oblast pobegnila, med tem ko so Mariborci že sedli v to le na videz priporočljivo akcijo, ki bo kmalu klavrno završena, ker gospoda ne pozna mednarodnih pogodb.

Zato pa si je ljubljanska oblast pridržala unikum davka na konsum premoga. Zdaj se glede obrtnega davka brani, da je nizko proračunan. To je istina, v resnici pa bo efekt ogromen. Oblastni naši računarji namreč namenoma ustavljajo manjše zneske v proračunu, da se javnost ne preplaši preveč, davki pa se ne pobirajo po proračunu efekta, ampak po procentih doklade. Po znani krilatici: »Ne boj se brate . . .«

Kar se sploh tiče davčne politike oblasti, bodi SLS to-le povedano: Vemo, da treba za oblasti zasigurati dohodke. A to treba z zakonom o udeležbi samouprav na skupnih državnih davkih. Pa tudi sicer naši dve oblasti ne zaslužita nikakšnega obzira, dokler se tu gospodari čisto partizansko, brez kontrole, z žaljivim odbijanjem opozicije in dokler je velik del proračuna dispozicijski fond SLS. Kdor od nas zahteva le denar, da ga potem more po mili volji trošiti, bo doživel odpor, ki bo rastel od dne do dne.

Pričetek pogajanj za sestavo velike koalicije v Nemčiji

Na željo državnega predsednika je državni kancelar pričel pogajanja za sestavo velike koalicije in rekonstrukcijo vlade. — Pogajanja se bodo radi obstoječih nasprotij zelo zavlekla.

Berlin, 28. novembra d. Včeraj popoldne so pričela pogajanja za sestavo tako zvane velike koalicije, na katero bi se v državnem zboru naslanjala vlada. Državni kancelar je pozval k razgovorom voditelje socijalnih demokratov, demokratov, centruma in nemške ljudske stranke. Včerajšnji sestanek je imel predvsem namen ugotoviti, ali je sploh mogoče uspešno pričeti pogajanja za veliko koalicijo, ki bi naj ob enem dovedla do rekonstrukcije vlade, ki jo zlasti forsira državni predsednik.

Zaenkrat pa ni pričakovati skorajšnje rešitve tega notranjepolitičnega vprašanja. Pogajanja bodo precej težavna, ker obstojajo med strankami, ki prihajajo v poštev za sestavo velike koalicije, velika nasprotstva. Nemška ljudska stranka s svojimi ministri na čelu izraža pomisleke glede izvedbe sklepa državnega zbora, tičočega se razdelitve denarne podpore izprtemu delavstvu v Porurju, na drugi strani pa se tudi centrum noče vezati pred 6. decembrom, ko se sestane strankin kongres, ki bo pravomočno sklepal o nadaljni politiki stranke.

V kaki smeri bo izvedena rekonstrukcija vlade, je zaenkrat še težko reči. V političnih krogih kurzirajo najrazličnejše verzije, ki pa jih označujejo na merodajnih mestih za preuranjene. Pričakuje se, da bo odstopil minister za pravosodje dr. Koch, ki vodi ta resor le začasno. Njegov resor bo najbrže ponuden centrumu. Ni pa še sigurno, če bo centrum pristal na tako razdelitev portfeljev Centrum se hoče za vsako ceno izogniti odgovornosti za sprejem novega zakona o ločitvi zakonov in zakona o odpravi smrtne kazni, ki bodo prišli na dnevni red povodom skorajšnje zakonske reforme. Zato se bodo pogajanja za sestavo velike koalicije v zvezi z rekonstrukcijo vlade zelo zavlekla in ni računati, da bi pred novim letom prišlo do kakoršnihkoli sprememb. Na včerajšnji konferenci je bilo samo dogovorjeno, da prično v petek oficijelna pogajanja.

„Slabost Francije bi pomenila izkušnjavo“

Vojni minister Painlevé o francoski vojni politiki. — Francija je oborožena samo za svojo obrambo

Pariz, 28. novembra s. Pri razpravi o proračunu vojnega ministrstva v zbornici je povzel besedo vojni minister Painlevé ki je med drugim izjavil naslednje:

Navajale so se številke, ki niso samo v Franciji, temveč tudi v inozemstvu povzročile gotovo vznemirjenje. Radikalni poslanec Montigny je trdil, da je bilo efektivno stanje vojske leta 1913 večje kakor bo ono leta 1930. Faktično bodo številke vojske z enoletno aktivno službo zaostajale za 130 tisoč za onimi iz leta 1913. Montigny je dalje trdil, da znaša število aktivnih vojakov 400.000, dočim je leta 1913 znašalo 97 tisoč. V resnici pa je znašalo število 276 tisoč. V zakonu za uvedbo enoletne aktivne službe predvideno število aktivnih vojakov (106 tisoč mož)) je bilo izračunano s skrbno šteditjivostjo.

Painlevé je nadalje očital poslancu Montignyju, da ga ni prej posetil preden je objavil napačne statistike, ki so pokazale, da je miroljubna Francija med svojimi zavezniki močneje oborožena kot Francija iz leta 1913. napram cesarski Nemčiji. Vojni minister je vedno delal v sporazumu z zunanjim ministrom. On se je vedno popolnoma strinjal z zunanjim ministrom, s katerim je skupno sodeloval, ko je Francija v Ženevi predlagala mirovni protokol in ko se je podpisala Locarnska pogodba. Nobena odredba ni bila izdana brez popolnega soglasja obeh ministrov.

Paidlevé je končno izjavil, da je potrebno organizirati nove meje vendar pa se nič storilo.

Francoska vojaška politika odgovarja locarnski politiki. Francija ve, da bi njena slabost pomenila izkušnjavo. Gotovo je, da bo prišel dan, ko bo vojna med dvema evropskima državama ravnotako neverjetna, kakor med dvema ameriškima državama. Danes te šigurnosti še ni. Zato hoče Francija ohraniti svojo nacijonalno obrambo in svojo mirovno strukturo. Njena obramba v mirni dobi predstavlja jez proti poplavi, vendar pa ni mogoče uničiti tega jezu, dokler še lahko pride do poplave.

Akoravno radikalna parlamentarna grupa še ni zavzela svojega definitivnega stališča, smatrajo merodajni krogi, da bo glasovala za potrebne obrambne kredite.

Po vsem svetu divjajo viharji

Katastrofalni orkan povzroča na morju in na kopnem ogromno škodo. — Številne nesreče ladij. — Za viharjem slede poplave

London, 28. novembra (be.) Neurje, ki traja še več dni, se še vedno ni poleglo. Radi silnih nalivov so narasle vse reke. Ker je bil nasip porušen in mesto Ostende deloma poplavljeno, je bil pomorski promet med Anglijo in Ostendom prekinjen.

Rim, 28. novembra s. Neurje v srednji in južni Italiji še vedno ni popustilo. Na gorah pri Genovi je zapadel prvi sneg.

Carigrad, 28. novembra s. V Bosporu, v Črnem morju in v grških vodah divjajo močni viharji. Zveze med mestom in okolico so prekinjene. Mnogo parnikov se je ponesrečilo.

Manilla, 28. novembra g. Na Filipinah je divjal strahovit tajfun. Več tisoč oseb je ostalo brez strehe, 200 oseb pa je ubitih. Letina je popolnoma uničena. Po zadnjih poročilih je poginilo ob priliki zadnjega tajfuna nad 200 oseb. Samo na otoku Leyte je 10 tisoč ljudi brez strehe. Škoda je ogromna in se ceni na več milijonov dolarjev. Posebno težko so prizadeti nasadi kokosovca, riža, konoplje in drugih rastlin. Na pomoč je bil odposlan ameriški Rdeči križ, ki je stavil na razpolago za oškodovane 20 milijonov dolarjev.

Tokio, 27. novembra (be.) Na Japonskem morju divja strahovit tajfun. Ves pomorski promet je ustavljen.

Neurje tudi na Jadranu

Šibenik, 28. nov. n. Od včeraj vlada na vsem Jadranu veliko neurje z viharji in snegom. Morje je zelo razburkano. Danes popoldne je neurje nekoliko popustilo. Temperatura je padla. Po Liki in vsej Dalmaciji je zapadel sneg. Ladje prihajajo z velikimi zamudami, vendar do sedaj še ni so znane nikake nesreče.

Split, 28. nov. n Sinoči je bila tu velika nevihta z viharjem, ki je divjal s hitrostjo 150 km na uro. Vihar je na raznih krajih mesta povzročil precejšnjo škodo. Na Bačvicah je veter podrl ograjo ob morju in razrušil stavbne odre na novih gradnjah.

„Delo“ oblastnega odbora za tujski promet

Pred včerajšnjim smo objavili članek o tujskem prometu v Sloveniji ter o njegovem ogromnem pomenu za gospodarsko bodočnost Slovencev. V članku se nahajajo utemeljene pritožbe na državno oblast, kakor tudi na naše oblastne odbore, ki posvečajo tujskemu prometu bore malo ali pa sploh nobene pažnje. »Slovenec« nas skuša zavračati in trdi, da je »delo« oblastnega odbora za tujski promet na mestu, a v podkrepilo te svoje trditve in v dokaz široko zasnovane oblastne akcije za pospeševanje tujskega prometa navaja drobtinice, ki so jih prejela nekatera društva. Uverjeni smo, da so tudi te drobtinice prišle imenovanim društvom v dobro in ne oporekamo temu, da dobi turistovski klub Skala za udeležbo na zimski olimpijadi 10 tisočakov, Asocijacija slovanskih turistovskih društev (za banket itd.) 10 tisočakov, Zimsko-sportni savez 10 tisočakov, Aljažev klub 5 tisočakov, Planinsko društvo 30 tisočakov in propagandni članek v belgijski reviji 3 tisočake. To znaša skupaj 83.000 Din, kjer so zapopadeni tudi 15.000 Din, ki jih je prejela Zveza za tujski promet.

Drugo vprašanje pa je, ali je s temi podporami že izčrpano delo in program za pospeševanje tujskega prometa. Ali oblastni uradi, ki pošiljajo »Slovencu« gornje sezname o razdelitvi podpor, ne vidijo, kako blamirajo oblastni odbor in njegovo »delo« za tujski promet? Za gnojne jame je predvidenih 1 in pol milijona dinarjev, skrb in briga za tujski promet pa naj bo v vsej ljubljanski oblasti odpravljena s 83.000 Din, ki so bili razdanj kot podpora posameznim društvom. Bled, Bohinj, Kranjska gora, Lesce, Mojstrana, Rateče in drugi krajl, kjer naše prebivalstvo komaj čaka, da dobi cenene kredite, da zamorejo graditi moderne tujsko prometne naprave z novodobnimi hoteli itd., naj bodo odpravljeni s 100 tisoč dinarji podpore, ki so se dale društvom v Ljubljani. En propagandni opis o Sloveniji v belgijski reviji, to zadošča oblastnemu odboru za vse naše lepote, za vse naše alpinske kraje na Gorenjskem. 15.000 Din Zvezi za tujski promet je res skoraj »ficek«. To naj bo dovolj za zvezo, ki je za Slovenijo storila več, kot bo oblastni odbor v desetih letih, ako nadaljuje po dosedanjem »velikopoteznem« načrtu. Zimsko-sportni savez naj se zadovolji z 10 tisočaki, kar potroši g. oblastni predsednik z ostalimi odborniki na agitacijskih potovanjih z oblastnim avtomobilom v par mesecih. Raje bi »Slovenec« vpričo teh žalostnih konstatacij molčal in opozarjal oblastni odbor in svoje ljudi v Beogradu na dobre nauke, ki smo jim jih dali.

URADNI POPRAVEK.

Ni res, da je okrajno glavarstvo prepovedalo za nedelio popoldne na Bledu sklican protestni shod obrtnikov, kmetov in delavcev iz blejskega kota proti previsokim oblastnim in državnim davkom. Res pa je, da podpisani urad take prepovedi ni izdal.

Sreski poglavar v Radovljici,
dne 27. novembra 1928.
Dr. Vavpotič.

Splitsko gledališče na dražbi

Split, 28. novembra. n. Davčna oblast je odredila, da se bo 17. decembra vršila dražba predmetov bivšega Narodnega gledališča za Dalmacijo. Gledališče je dolžno čekovnemu uradu 45.000 Din, davkariji pa na davkih 72.000 Din. Med predmeti, ki pridejo na dražbo, je tudi dragoceni zastor, ki ga je bil kralj podaril splitskemu gledališču ob priliki njegove otvoritve. Ta dražba je lepa slika sedanje administracije, kjer en državni urad tira drugega na dražbo zaradi neplačanih računov . . .

Radićeva vdova ne dobi potnega lista

Zagreb, 28. nov. n. Danes je ga. Marija Radićeva, vdova Stjepana Radića, izjavlja novinarjem, da je pred 12 dnevi zaprosila tukajšnjo policijo za potni list za potovanje v Francijo, da tam poseti svojega sina Vladimirja. Vsak dan je pošiljala po potni list na policijo, kjer pa so se vedno izgovarjali, da je potni list na sodniji, ali pa da je bil poslan v Beograd. Zato Marija Radićeva poziva policijo, naj ji odkrito pove, da ji ne mara dati potnega lista, in naj je ne vleče več za nos.

Trg Stjepana Radića v Zagrebu

Zagreb, 28. nov. n. Danes je novi zagrebški župan dr. Srkulj s tremi občinskimi svetniki posetil dr. Mačka in mu javil, da bo občinski svet na svoji seji 3. decembra sklenil, da bo dosedanji Markov trg prekrščen v Trg Stjepana Radića, Duga ulica v Ulico Pavla Radića, a sedanja Pivarska ulica v Ulico dr. Gjure Basarička.

Novo skupščinsko predsedništvo v avdijenci

Beograd, 28. novembra p. Jutri bo kralj sprejel v avdijenci novo predsedništvo Narodne skupščine z predsednikom Ilijo Mihajlovićem na čelu.

Albanska proslava v Beogradu

Beograd, 28. novembra p. Danes se je vršila v prostorih albanskega poslaništva proslava praznika proglasitve albanske neodvisnosti. S proslavo je bila združena recepcija. Našo vlado je zastopal šef albanskega odseka dr. Dragiša Stanojević.

Romunija vabi nemški kapital

Bukarešta, 28. nov. s. Delovni minister Radicanu je danes popoldne odpotoval v Berlin. Po informacijah večernih listov ima nalogo, sporočiti nemški vladi, da se romunska vlada odreka svoje iz versailske mirovne pogodbe izvirajoče pravice, da sme konfiscirati nemško premoženje, ki se nahaja na romunskem ozemlju. Romunska vlada si želi takoj zasigurati sodelovanje nemškega kapitala ter čimprej dobiti od Nemčije predujem od 35 milijonov zlatih mark. Radicanu se bo dalje pogajal o eventuelnem kreditu nemške industrije v višini 25 milijonov zlatih mark.

Eksplozija bombe

Rio de Janeiro, 28. novembra (be.) V mornariški kadetnici je eksplodirala bomba, ki je ubila enega kapetana in težko ranila 3 častnike.

Lepa dota

Newyork, 28. novembra. g. Hčerki pokojnega tenorista Carusa Gloriji Caruso sta bili prisojeni dve tretjini dohodkov od gramofonskih plošč njenega očeta. To znaša približno 1 milijon dolarjev. Ostalo vsoto dobijo vdova in sinovi.

Pred likvidacijo rurskega konflikta

Bochum, 27. novembra (be.) Danes se je sestala preliminarna konferenca delojemalcev in delodajalcev kovinske industrije, da razpravlja o pogajanjih za poravnavo konflikta. Konferenci predseduje Bergeman.

Berlin, 28. novembra (be.) Danes je razpravljal državni kabinet o izprtju v industriji lekla in o raznih pritožbah glede nepravilne razdelitve podpor, katere sta dovolila pruska in državna vlada.

Düsseldorf, 28. novembra (be.) Pogajanja za rešitev kovinskega konflikta so bila brezuspešna. Delavske organizacije so pripravljene delati pod starimi pogoji.

Berlin, 27. novembra (be.) Glede na izrek sodišča v Duisburgu so krščanske delavske organizacije pozvale vlado, naj prisili delodajalce, da obnove obratovanje.

Reparacijski problem

— **Berlin, 28. novembra.** Merodajni berlinski krogi menijo, da nasprotuje stališče zavezniških vlad, naj bi imenovala člane odbora strokovnjakov reparacijska komisija, svoječasnemu sklepu Društva narodov, da bodo imenovale vlade same svoje strokovnjake v odbor za reparacije. Nemčija ne more zabraniti velesilam, da se ne bi poslužile gornje poti, mora si pa pridržati pravico, da imenuje sama svoje zastopnike v odbor strokovnjakov za reparacije in da ne sme odbor strokovnjakov prejeti od reparacijske komisije nikakih navodil.

Drzen roparski napad

Bukarešta, 28. novembra. g. Pet banditov, ki so bili oboroženi z manlihericami, je v bližini Constance napadlo avtobus. Sprevodnika so smrtno ranili ter izropali potnike. Njihov plen je vreden več milijonov lejev. Roparji so nato pobegnili.

Odmev poloma praške meščanske hranilnice

Praga, 28. novembra. h. Po samomoru predsednika Prve meščanske hranilnice dr. Styha je te dni izginil tudi ravnatelj Svoboda. Najprej se je mislilo, da je pobegnil v inozemstvo. Danes so našli Svobodo v gozdiču pri Kolinu. Bil je s strelom v glavo težko ranjen. Iz pisma, ki ga je pisal svoji ženi, je razvidno, da je izvršil samomor. V brezupnem stanju je bil prepeljan v kolinsko bolnico. Vzrok samomora je da je Svoboda zelo lahkomišljeno dovoljeval kredite.

Kmetski upor v Rusiji?

— **Varšava, 28. nov.** »Kurir Porany« javlja, da so v Vilnu razširjene vesti o uporu kmetov v ruski guberniji Vitebsk. Kakor poročajo listi, so kmetje umorili v tem okraju več sovjetskih funkcijonarjev in urednikov komunističnih listov ter demolirali v več vaseh poslopja sovjetskih institucij. Rdeče čete so zadušile upor ter aretirale približno 60 oseb. Na strani upornikov je več mrtvih in ranjenih. Potrdila te vesti od druge strani še ni.

Tudi Nemčija proti vojni s plini

Berlin, 28. novembra (be.) Državni zunanji minister in minister za državno brambo sta predložila državnemu zboru ženevski protokol glede prepovedi vojne s plini. Protokol je bil dosedaj podpisan od 40 držav, vštevši Rusijo in ameriške Zedinjene države.

Mariano v domovini

Rim, 28. novembra. g. Mariano, tovariš Malmgreena, kateremu so morali po njegovi rešitvi na ledolomilcu «Krasinu» amputirati nogo, se je sedaj povrnil v domovino.

Poverjenikom „Vodnikove družbe“

Nujno prosimo gg. poverjenike, ki dobe knjige »Vodnikove družbe«, da jih razdelé med člane, **naj pobero pri članih, ki jim izročé knjige, obenem tudi članarino 20 Din za leto 1929.** To je brezpogojna **dolžnost** vseh gg. poverjenikov!

Cenjene člane, ki gredo k poverjenikom po knjige, prosimo, naj **zanesljivo vzemo s seboj članarino za leto 1929. in jo izročé poverjeniku.**

Poudarjamo, da je za »Vodnikovo družbo« **največje važnosti**, da člani ob sprejemu letošnjih knjig takoj poravnajo udnino že za prihodnje leto, ker se s tem prihrani družbini pisarni mnogo časa in nepotrebnega dela.

Naj to uvažujejo gg. poverjeniki in člani!

Drobiž z vseh strani

Tokio, 28. nov. (be.) Semkaj se je vrnil mikado s svojim spremstvom, s svečanosti kronanja.

Berlin, 27. nov. (be.) Semkaj je prispel novi afganski polanik Mohamed Emin Khan.

Newyork, 27. nov. (be.) Hoover je dospel v Amapala Arrianpata v Hondurasu. Med vožnjo je divjal strahovit vihar.

Mexico City, 28. nov. be. Kakor poročajo nastopi provizorični mehiški predsednik Gil svoje mesto v petek.

Ženeva, 27. nov. (be.) Sovjetska vlada je prijavila tajništvu Društva narodov svojo udeležbo na mednarodnem kongresu proti ponarejanju denarja.

II. predavanje »Tedna angleške kulture«

Včeraj se je vršilo v Narodnem muzeju I. predavanje «Tedna angleške kulture». Predaval je vseučiliški prof. dr. Ehrlich o «Sodobnih verskih tokovih v Angliji». Predavatelj je uvodoma poudaril religioznost, ki se izraža v vsem angleškem javnem življenju, ter se delj časa pomudil pri ustroju oxfordske univerze. Radi individualnega pojmovanja religioznih vprašanj so se v Angliji razvile tri cerkve: anglikanska (protestantska), nonkonformistična (ki jo sestavljajo številne sekte), ter katoliška. Poleg teh obstoji še vse polno sekt, ki jih ni mogoče kontrolirati, ker se je pojavljalo vedno nove. Skupno jim je le sv. pismo, ki si ga pa razlagajo vsak po svoje. Katoličanov je v Angliji le 2 milijona.

Dne 1. decembra v Maribor

na veliko proslavo osvobojenja Maribora in ujedinjenja SHS!

PRIJAVITE UDELEŽBO!

Pripravite zastave in zastavice!

Hmeljski trg

Žatec, 28. novembra. h. Današnje cene 1275 do 1800 Kč. Večje povpraševanje v Žatcu in na deželi.

Naši kraji in ljudje

Prvi veliki nastop mladih glasbenikov na novinarskem koncertu

Res je, da sta šolski orkester in deški zbor I. državne meščanske šole na Prulah, ki ju je z občudovanja vrednim prizadevanjem vzgojil mladi strokovni učitelj g. Repovš, že ubrala svoje prve lovorike. Tudi v «Jutru» smo poročali o njunih krasnih predvajanjih na akademiji ob zaključku šolskega leta. Občinstvo, v znatnem delu starši in sorodniki učencev meščanske šole, je bilo ganjeno do solz. Prvič pa bo ta naša nadebudna mladina nastopila pred širšo javnostjo na novinarskem koncertu dne 1. decembra zvečer v veliki dvorani Uniona. Odkar smo jo povabili k sodelovanju, je ta zlata mladež vsa vzhičena od navdušenja in se za veliki nastop pripravlja s tako vnemo, da je briljantna zmaga že zagotovljena. Prav radujemo se, da bo tema ljubkima zboroma na elitni družabni prireditvi na narodni praznik dana prilika pokazati uspehe svojega prizadevanja pred najširšimi krogi ljubljanske publike, ki gotovo ne bo štedila s simpatijo in priznanjem.

Samo 4 dni božičnih počitnic?

K temu našemu članku v včerajšnji številki nam javljajo: Prosvetna uprava v Ljubljani ne tolmači dotične odredbe «Prosvetnega glasnika» v tem smislu, da bi šlo za redukcijo počitnic. Odredba je zelo nejasna, a zdi se, da ima v smislu le cerkveno praznovanje velikih praznikov in da se nanaša predvsem na Srbijo. Prosvetna uprava stoji na stališču, da s to odredbo ni tangirana počitniška doba in bodo torej tudi letos kakor druga leta trajale božične počitnice od vključno 24. decembra do 2. januarja.

700 milijonov škode v državnih gozdovih

Že nekaj mesecev izbijajo v javnost razkritja o veliki korupciji v gospodarstvu z državnimi gozdovi. Anketna komisija Narodne skupščine, ki je imela nalogo preiskati dolgoročne pogodbe za izsekavanje gozdov v Bosni in Hercegovini, je končno dovršila delo in je zdaj poslancema dr. Džaferju Kulenoviću in ing. Vladimiru Radojčiću poverjena definitivna stilizacija poročila, ki bo predložena Nar. skupščini.

Poročilo bo obsegalo blizu 1800 tipkanih strani. Vse podrobnosti se seveda čuvajo v strogi tajnosti, vendar se splošno govori, da iznaša škoda, ki jo utrpi država samo s tatvinami in malverzacijami, okrog 700 milijonov Din. Anketna komisija baje obtožuje tri bivše ministre za šume in rudnike, večje število narodnih poslancev ter mnogo privatnih osebnosti, uradnikov, posredovalcev itd. Zahteva njih izročitev sodišču. Ni dvoma, da gre za eno največjih korupcijskih afer, kar smo jih doslej imeli v državi.

Svet filozofske fakultete o namestitvah na srednjih šolah

Na kongresu Profesorskega društva na Sušaku je bila prečitana tudi izjava sveta filozofske fakultete v Ljubljani z dne 7. t. m., v kateri se ugotavlja tole:

Ker so učni programi za »naučne« predmete na srednji šoli in učiteljišču v glavnem enaki, morajo biti tudi učitelji na obeh vrstah šol enako kvalificirani. V teh šolah se mora gojiti znanstveno mišljenje, na učiteljiščih še tem bolj, ker pridejo učiteljski kandidati iz šole neposredno med narod na prosvetno delo in jim zato ne zadostuje, če dobe v šoli samo nekaj praktičnega znanja, temveč jim je treba tudi teoretske izobrazbe. Tako izobrazbo jim morejo najbolje dati fakultetsko izobraženi profesorji, ki so se v univerzitetnih seminarjih in institutih naučili samostojnega dela in mišljenja.

Z imenovanjem absolventov višje pedagoške šole za učitelje na učiteljiščih se dela socialna krivica absolventom naše filozofske fakultete. Absolventi viš. ped. šole imajo velike beneficije za svoje študije in za imenovanje v službi, ki jih naši absolventi nimajo: ti so na ta način zapostavljeni za onimi, ki so po svoji kvalifikaciji manj vredni od njih. Toda ta krivica ne zadeva samo naraščaja, temveč tudi sedanje profesorje srednjih šol in učiteljišč, ker se s tem, da se pripušča v njihove vrste znatno število oseb, ki nimajo fakultetske izobrazbe, zmanjšuje njihov ugled, kar ni škoda samo za profesorje, temveč tudi za pravilen in normalen kulturni razvoj našega naroda.

Fakultetski svet razume potrebo izpopolnjevanja izobrazbe naših učiteljev, zato priznava potrebo nižjega tečaja viš. ped. šole. Njeni absolventi bi lahko imeli prednost pred drugimi učitelji, iz njihovih vrst bi se n. pr. jemali meščansko-šolski učitelji in nadzorniki osnovnih šol; toda potrebe obstoja višjega tečaja, iz katerega bi se rekrutirali profesorji za učiteljišča, fakultetni svet zaradi prej navedenih razlogov ne uvideva ter zahteva, da se ta višji tečaj ukine.

JKKOLJ
PLETENA OBLAČILA
zmagala na vsej črti
Gričar & Mejač
Ljubljana

Divji lovci

K dogodkom iz zelene bratovščine smo prejeli še naslednje iz lovskh krogov: V prvi polovici letošnje jeseni smo lovci, posebno nedeljski, kar obupavali. Vsako nedeljo je deževalo. Zato pa smo v tem večjem številu pohiteli v lepo jesensko prirodo, ko je sv. Peter zaprl nebeške zatvornice. Zadnji dve nedelji si jih videl povsod, na vseh ljubljanskih kolodvorih, še več pa se jih je odpeljalo na vozovih in avtomobilih.

Večja družba zelenih suknjičev je odšla v Kresnice, na prijetno zajčjo brakadico. Razvrstili so se po precej visokem hribu in težko čakali, kdaj zazvonijo braki. Ni dolgo trajalo, ko izvohajo zajca, ki jo je brzih korakov ubral k lovcu vrhu hriba. Ta ga je pomeril, s prvim strelom morda zgrešil, z drugim pa precej dobro osmodil, toda ne smrtno. Zajec se je kotalil po precej strmem griču. Komodni lovec, ki se je nadejal še drugega plena, je zaklical svojemu sosedu spodaj, naj on pobere zajca, da ga braki ne bodo raztrgali. Ko je čul, da je zajec na varnem, se ni več brigal zanj. Šele, ko so se lovci sestali, je povprašal svojega soseda, ljubljanskega stražnika, ki se je tudi udeležil nedeljskega lova, kje ima njegovega zajca. Stražnik ga je začudeno pogledal: »Jaz? Zajca je pobral neki kmečki lovec, moj sosed!«

Družba se je spogledala. Ker ni bilo med ljubljanskimi nedeljskimi lovci nobenega kmečkega lovca, ni bilo dvoma, da so se udeležili brakade tudi nepovabljeni gosti. Eden takih lovskih prijateljev se je postavil kar med strelce, drugi pa so baje bili na drugi strani griča, kar so lovci ugotovili po strelih. Zadeva je bila naznanjena orožnikom, a preiskava bo najbrž ostala brezuspešna, ker nihče ne more sumiti, odkod so bili divji lovci, ki so se kratkomalo pridružili nedeljski brakadi in brščas odnesli levji delež.

O drznem, vse obsodbe vrednem početju lovskih tatov nam poročajo z Gorenjskega. Krasno vedro nebo nad planinami, v dolini pa gosta megla zastira lovskim lastnikom poglede v planinski direndaj divjih kozlov, ki begajo brezmiselno za kozami in pred puške nepoklicanih prijateljev narave. Vse obližje Dolge njive in Mokrice je razhojeno po obronkih in prehodih, tuintam naletiš na krvave sledove iztihotapljene divjadi. Žalostno pa je, da postajajo divji lovci tako brezobzirno sebični. Ni samo lovska strast, ki jih žene v grešno življenje, postali so celo tako grabežljivi, da ubogim planšarjem koljejo in kradejo ovce. Baš je v teku preiskava o ovčji tatvini s Križke planine, ki podaja sledove za obsežnim lovskim ropom.

Pod konjskimi kopiti

Kranj, 27. novebra.

Posestnik Franc Bohinc iz Praš pri Mavčičah, ki se je bil ustavil pri gostilni »Zorec« pri savskem mostu, je okrog 16. ure naročil gostilniškemu hlapcu, naj mu napreže konja, da se odpelje domov. Pri vprezanju se je konj nenadoma postavil na zadnje noge in se izmuznil preplašenemu hlapcu ter zdirjal na cesto. Sredi državnega mosta je zdivjan konj prišel med dva voza in se spodtaknil. Bliskoma pa se je zopet pobral in ubral pot proti kolodvoru.

Ljudje so se preplašeni umikali. Malo pred kolodvorsko restavracijo pa je stekel čez cesto 12-letni Viktorček Kristan, doma iz Vodic, da bi ušel splašenemu konju. Toda bilo je že prepozno. Konj se je vzpel pred fantom in ga preskočil. Z zadnjima nogama pa ga je spodbil na tla in deček se je pri padcu zamotal v vajeti, ki so ga vrgle s ceste preko roba na nižje ležečo stezo.

Ljudje, ki so bili priče temu prizoru, so od groze in strahu za fantovo življenje kar onemeli. Razburjeni so hiteli k ležečemu dečku in ga dvignili. Fantek je bil otrpel od prestrašenosti in je čutil tudi bolečine. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. J. Bežek. Ugotovil je, da je dobil le manjše praske na glavi, da pa se je močno pretresel. Burni, pravcati filmski dogodek je vzbudil v Kranju splošno senzacijo in radost, nad srečnim izidom fantkovega snidenja z zdivjanim konjem.

Otroci s ceste

Pri nas vsekakor občutno primanjkuje primernih zavodov, kjer bi k slabemu nagnjena in nevzgojena deca dobivala poleg potrebnega pouka tudi vzgojo, ki bi jo navajala k dobremu in poštenemu življenju. V naših krajih, po mestih kakor na deželi, se dogajajo dan za dnem primeri, ki v največji meri dokazujejo potrebo ustanovitve takih zavodov. Je že prav, da es grade žrebarne, bikorejske postaje in moderne gnojne jame, a v še večji meri mora biti na razpolago denarja in smisla za otroška vzgajališča.

Nekje v okolici Št. Vida pri Stični, živita dva fantička. Kradeta kakor sraki. Lojzek in Francek najdeta pot skozi okno, za zaklenjena vrata in v suknje, ki vise v zaklenjeni omari. Fantiča bosta v nesrečo sebi in vsem domačim, če ne prideta v trde roke Starši, ki so izjavili, da ne pomagata več ne palica ne dobra beseda, so prosili občino, naj bi poiskala primeren zavod, kjer bi sprejeli fantička v nadaljno vzgojo.

Romale so že prošnje na sresko poglavarstvo in se vračale s suhoparnim odgovorom, da je rešitev nemogoča, ker nam manjka zadevnega zavoda s potrebno osnovno šolo.

Podoben primer imamo tudi v zagorski okolici. Dva fantiča, nagnjena k slabemu, sta si izbrala kaj čudno zabavo. Pričela sta odnašati ključe iz vseh ključavnic, ki sta jih iztaknila. Ko sta si nabrala precejšen šop ključev, sta pričela vlamljati. Vdrla sta tudi v rudniško shrambo, kjer sta se založila z najrazličnejšim orodjem, ki ga sicer nimata za kaj uporabljati. Vse ukradene predmete sta pokvarjena dečka skrila pod vrbovje nekega potoka.

Življenje dece v rudniških centrih je mnogokrat brez nadzorstva. Oče gre čez dan na posel, mati istotako. Ko pride mladina iz šole domov, gre na potep in v slabo družbo.

O žalostnem življenju naše dece, ki nima prave vzgoje, naj priča še tale zgodba. V litijskih hribih v okolici Kresniškega vrha je živel 13letni deček Milan Peša. Deček je češkega pokolenja in je menda otrok neke potujoče cirkuške družine. Otroka so pred leti prevzeli nek usmiljeni ljudje. Za njegovimi starši pa je izginila vsaka sled.

Deček se je potikal vsa leta okrog. Bil je tu in tam za pastirja; če je imel kaj jesti, je jedel, če ne, je bil lačen. Da je prišel v svojem romarskem življenju v najrazličnejše družbe, je razumljivo. Navadil se je krasti in pred dnevi je zašel v družbo nekega starejšega mladeniča, s katerim sta vlomila v Bratunovo hišo na Velikem vrhu. Iz skrinje sta vzela denarja nad 1000 Din in sta odnesla še nekatere druge predmete, ki sta jih našla pri Bratunovih.

Oba mlada vlomilca so spravili v litijsko jetnišnico, namesto da bi jih dali v kak zavod, kjer bi bila deležna vzgoje in primerne nege, ki jim je bolj potrebna kakor vsakdanji kruh.

Kroniko bi lahko nadaljevali še z mnogimi drugimi primeri, a nam že ti vzgledi povedo, da bo treba poglavje o vzgojnih zavodih prijeti z vso resnostjo.

Moulin Rouge
svet velikega tajinstvenega Pariza, razkošnega nočnega življenja.
Pride! Pride! Pride!

Sokol

Manifestacija Sokolstva 1. decembra v Ljubljani

se bo vršila v veliki dvorani na Taboru po vzporedu, ki smo ga že objavili v dnevnem časopisju.

Vse članstvo z naraščajem in deco se zbere ob 10.30 na Taboru. Za vse kroj civilni z znakom.

Povorka po mestu odpade zaradi nastopajočega mraza.

Nove točke pri akademiji Sokola I

ki bo jutri ob 20. na Taboru, tvorijo elitni del vsega sporeda. Sestavljene so po sokolskih strokovnjakih za to akademijo, da vzbudijo v nas spomine na žalostne in vesele dni naše narodne prošlosti, obenem pa naj s svojo svežostjo in strumno izvedbo vlijejo upanje na boljšo bodočnost.

Prva novost bo »Šestorica«, telovadni ples za članice, sestava sestre Jože Trdinove na godbo Pospišila. Efektne vaje, v najlepši medsebojni zvezi sledijo gib za gibom, spremljani z raznimi pohodi in poskoki, tvorijo strogo ritmično celoto in vplivajo estetično na gledalca. Sestra Trdinova je znana kot izborna sestavljalka ritmičnih telovadnih kompozicij, pri šestorici pa je imela posebno srečno roko, tako smemo to sestavo smatrati za eno najboljših vaj. Okusne obleke, bele barve z rdečii robovi, bodo efekt še povzdignile.

Zadnja točka akademije pod naslovom »Jugoslovensko ponižanje in poveličanje« je delo br. Ryške. To so 4 telovadne slike, ki tvori vsaka zase enoto, skupno pa nam predstavljajo zgodovino nastanka naše države. Prvi del, ki ga izvajajo člani, nam predstavlja zgodovino carja Dušana do tragične bitke na Kosovem. Z markantnimi gibi predočujejo člani vso to tragedijo in zmago nevernikov. V temi se razgubijo telovadci iz prizorišča in nastopijo članice, ki predstavljajo žalost in probast naroda. (Majka Jugovićev.) Zopet zatemni prizorišče.

Moški naraščaj nastopi s tretjo sliko. Drastično predstavlja zgodovino od leta 1912 do albanskega umika in konec svetovne vojne. Veselo se pojavi na odru ženska mladina. Z živahnimi in poskočnimi kretnjami izražajo veselje, radost in upanje v boljšo bodočnost. Z državno himno zaključi četrta slika.

Pred vsako sliko je recitiran prolog, ki v vezani besedi riše narodno zgodovino in pojasnjuje, kar je izraženega v telovadnih gibih, ki sledijo prologu. Prolog je sestavil br. dr Iv. Lah v lahkih in jedrnatih kiticah.

Vso scenerijo spremlja godba, ki je delo br. A. Balatke, izvaja jo pa društveni orkester.

Impozantna, pa kljub temu ljubka celota napravi na gledalca najboljši vtis ter je prvovrstna telovadna kompozicija, ki bo brezdvomno vžgala vsakogar, ki bo sledil besedilu godbi in telovadnim gibom. Vsi trije avtorji so se resno potrudili da vsak po svoje pripomore k skupnemu efektu in dovršenosti.

Obe novi točki akademije bosta sigurno našli najboljši odmev in priznanje ter sta že sami po sebi privlačni del sporeda akademije.

Danes ob 8. uri zvečer
velika svečanostna premijera velefilma čudežne lepote
ANGEL ULICE
V glavnih vlogah najidealnejši ljubavni par, katere poznate iz filmov „OB ZORI" in „BELA HANUMA", dražestna
Duet nežne ljubavi dveh lepih src pod žarkim južnim solncem.
Hitite in nabavite si takoj v predprodaji vstopnice za današnjo premijero, da vidite prekrasno ljubavno idilo. Očarali Vas bodo
JANET GAYNOR
in strastni toda vendar nežni ljubimec
CHARLES FARRELL
Pri predstavi sodeluje iz posebne prijaznosti operni tenorist g. Marčec.
Naročite takoj vstopnice osebno ali telefonično na štev. 2124
Elitni kino Matica.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Ljubljanska drama

Četrtek, 29. nov.: «Živi mrtvec». Red A.
Petek, 30 nov.: Zaprto.
Sobota, 1. dec.: «Herman Celjski». Ljudska predstava pri znižanih cenah.

Ljubljanska opera

Četrtek, 29 nov.: Zaprto.
Petek, 30 nov.: «Lepa Vida» Slavnostna predstava. Prem. abonma.
Sobota, 1 dec.: Ob 15 uri «Prodana nevesta» Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, 29.: «Adieu Mimi». A.
Petek 30.: Zaprto.
Sobota, 1. decembra ob 5. popoldne: «Slavnostna akademija». — Ob 8. zvečer: «Dobri vojak Švejk». Gostovanje gosp. Daneša.

Šentjakobski gledališki oder

Petek, 30. «Kraljevska visokost» (Abonma) Pričetek ob 8.15 zvečer.
Nedelja, 2 decembra: «Kraljevska visokost» Izven. Pričetek ob 8. zvečer.

Nocoj zopet «Živi mrtvec». Nocoj, 29. novembra ob 20. ponavlja ljubljanska drama Tolstega tragedijo **»Živi mrtvec«**, ki je dosegla pri premijeri velik uspeh. Pretresljiva vsebina tega dela ostavlja vedno najglobljі vtis. Glavno vlogo Fedje igra gosp. Rogoz, v drugih vlogah nastopajo ga. Nablocka, ga. Medvedova, ga. Marija Vera, g. Gregorin, g. Skrbinšek in drugi. V II. sliki nastopi ruski pevski zbor s kitarami. Režijo ima g. ravnatelj Golia.

Na praznik ujedinjenja, v soboto, dne 1. decembra se vprizori Novačanova historična drama »Herman Celjski« z g. Levarjem v naslovni vlogi in v režiji g. prof. Šesta. Predstava je ljudska po znižanih cenah.

Na narodni praznik dne 1. decembra popoldne ob 3. uri se bo pela v ljubljanski operi po znižanih cenah kot ljudska predstava večno lepa Smetanova »Prodana nevesta«, ki je od prevrata dalje šla že preko 100krat čez naš oder in žanje pravkar v Parizu največje svoje uspehe. Predstava je primerna tudi za mladino, na kar še posebno opozarjamo stariše naših otrok. Opozarjamo pa tudi podeželsko občinstvo, ker konča predstava pred šesto uro zvečer.

Prijatelje naše opere opozarjamo na predstave v okviru ljublj. opernega slovanskega tedna, ki začne v petek, dne 30. t. m. in konča v nedeljo dne 9. decembra. Na vrsto pridejo samo slovanske opere, katere smo že parkrat omenili, repertoar pa priobčimo v jutrišnji številki. Ponovno opozarjamo na 30% popust, katerega nudi gledališka uprava onim obiskovalcem naše opere, ki posetijo tekom slovanskega tedna pet operних predstav. Velja 30% popust, bloki se dobijo po 10 Din pri blagajni v operi in v drami.

Klabundov «Krog s kredo» je na sporedu ljubljan. drame v nedeljo 2. decembra ob 8. zvečer. Predstava je izven. Režija: g. Ciril Debevec.

Risto Savin: «Lepa Vida». Po daljšem presledku se vprizori v letošnji sezoni zopet Risto Savinova opera »Lepa Vida«. Letošnja vprizoritev se v marsičem razlikuje od prvih vprizoritev pred leti. Stari Batkejev libreto je predelal na osnovi Jurčičevega romana «Lepa Vida» pisatelj in režiser g. Milan Pugelj. Po splošni sodbi je sedaj delo v sceničnem oziru pa tudi vsebinsko bolj efektno in originalno. Samo ob sebi je pa umevno, da je popolnoma ostala Risto Savinova izvirna glasba. Opero je nastudiral in zrežiral ravnatelj g. Polič. Osnutke za deloma nove dekoracije je napravil akademični slikar in scenograf prof. g. Ivan Vavpotič. V operi sodelujejo naši prvi in najboljši solisti. Nastopi tudi baletni zbor. Predstava je slavnostna v proslavo narodnega praznika in je uvodna predstava slovanskega tedna.

Ivan pl. Zajc: «Nikola Šubic Zrinjski». To prekrasno izvirno hrvatsko operno delo vprizori naša opera v letošnji sezoni. V repertoar je bila sprejeta s posebnim ozirom na slovanski teden. Opera ima polno prekrasnih melodij in je tudi v instrumentalnem oziru zelo blagodoneča. Nikola Šubic Zrinjski je ljudska opera v najlepšem pomenu besede. Vprizori se v nedeljo, dne 2. decembra zvečer kot izven predstava.

1. decembra v mariborskem gledališču: ob 5. popoldne «Slavnostna akademija» z nagovorom, recitacijami in Korelijevo enodejanko «Jugana, vila najmlajša»; zvečer ob 8. prvič v tej sezoni «Švejk» z gosp. Danešem kot gostom v naslovni ulogi. Mnogobrojni podeželani, ki bodo prišli k proslavi v Maribor, bodo lahko porabili to priliko, da si ogledajo renomiranega mariborskega «Švejka», ob katerem se bodo nasmejali do mile volje.

Predstava za mladino. V nedeljo popoldne ob 3. se vprizori v ljubljanski drami za mladino bajna igra Pavla Golije: «Triglavska bajka».

«Herman Celjski» v Olomoucu. Za proslavo jugoslovenskega ujedinjenja si je izbralo češko gledališče v Olomoucu iz jugoslovenske dramatske literature Novačanovo dramo «Herman Celjski». Prevod je oskrbel dr. Bohuš Vybiral. Premijera bo dne 30. novembra.

V petek, dne 30. novembra in v nedeljo, dne 2. decembra vprizori Šentjakobski gledališki oder krasno angleško komedijo v treh dejanjih «Kraljevska visokost». Vstopnice za obe predstavi so v predprodaji v trgovini gosp. Petra Šterka, nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu. Začetek premijere v petek je izjemoma ob 8.15 zvečer.

FORMAN
PROTI NAHODU
Uspeh je čudovit

Domače vesti

* **Rezervnim oficirjem.** Na brzojavni pozdrav članstva z izrednega zbora dne 17. t. m. je prejel predsdnik ljubljanskega pododbora od vojnega ministra naslednje pismo: »Z zadovoljstvom sem prejel Vaš brzojavni pozdrav z izrednega zbora. Zahvaljujem se za pozornost. Minister vojske in mornarice, častni adjutant Nj. Vel. kralja, armijski general: Stev. S. Hadžić s. r.«

* **Dvojni praznik** 1. in 2. decembra bo porabil marsikdo z dežele, da obišče Ljubljano. Vse te opozarjamo na koncert, ki ga prirede najboljši ljubljanski pevski zbori v hotelu Unionu na korist novinarskega pokojninskega fonda. Koncert se vrši vsako leto 1. decembra in se je razvil pod imenom novinarskega koncerta v eno najlepših in največjih vsakoletnih ljubljanskih prireditev. Po koncertu se vrši v vseh prostorih »Uniona« zabavni večer, ki velja za nekako otvoritev zimske družabne in plesne sezone. Letos, ko pade prireditev ravno na soboto večer, je obisk za občinstvo izven Ljubljane še tem lažji in ugodnejši.

* **Znamenita prireditev v Olomucu.** Na posebno slovesen način proslavi desetletnico jugoslovenskega osvobojenja in ujedinjenja Olomuc na Moravskem. V petek 30. t. m. ob pol 20. bo v mestnem gledališču slavnostni večer, ki ga priredi Češkoslov. jugoslovenska liga. Na sporedu je slavnostni govor jugoslov. vojaškega atašeja v Pragi polkovnika Petra Nedeljkovića, ki je dobro znan tudi v Ljubljani in svečanostna vprizoritev dr. A Novačanove zgodovinske drame »Herman Celjski«, ki jo je prav v ta namen prevedel sedanji predsedni Češkoslov. jugoslov. lige v Olomucu in znani marljivi ter zaslužni prevajalec iz slovenščine dr. Bohuš Vybiral. V soboto 1 decembra ob 20. bo v veliki dvorani mestne redute jubilejna akademija, ki jo skupno priredé »Čsl.-jgsl. liga«, »Svaz čsl. dustojnictva« in »Svaz čsl. rotmistrů«. Poleg glasbenih točk je na sporedu akademije slavnostni govor predsednika Lige dr. B. Vybirala in predavanje jugoslov. voj. atašeja gen. štab polkovnika Petra Nedeljkovića o zmagoviti ofenzivi srbske vojske na solunski fronti l. 1918.

* **Krst nove naše podmornice.** Po vesteh iz Pariza se bo v soboto 1. decembra vršil v Nantesu krst prve od obeh v Franciji naročenih jugoslovenskih podmornic, in sicer podmornice »Smeli«. Zastopniki vlade, diplomatskega zbora in novinarjev odpotujejo jutri zvečer v Nantes. Botra bo soproga našega poslanika v Parizu g. Spalajkovića.

* **Narodni ženski savez** bo priredil na vzpodbudo Splošnega ženskega društva v soboto 1. decembra manifestacijsko zborovanje v proslavo desetletnice ujedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ob tej priliki bo izročena našim zaslužnim ženam odlikovanja, ki so jim bila priznana za njihovo veliko in požrtvovalno delo za slovensko ženstvo in naš narod. Obenem bodo delegatinje društev podale poročila o društvenem delovanju v dobi preteklih desetih let. Manifestacijsko zborovanje se bo vršio v magistratni dvorani v Ljubljani. Pričetek točno ob 4. popoldne. — Narodni ženski savez.

Damske plašče

najnovejše s kožuhovino ali brez od 300 do 800 Din; dekliške v velikoti od 2 let dalje od 110 Din naprej; damske Kasha obleke od 240 Din naprej; zimska krila in bluze od 70 Din naprej, kakor tudi damske in otroške barhent-obleke — nudi najceneje

F. in I. GORIČAR, LJUBLJANA,

— — Oglejte si razstavo v izložbi! — —

* **Železničarjem in njih prijateljem!** Ob desetletnici zgodovinskega 1. decembra 1918 ustanovimo lastno, železničarsko knjižnico! Centrala ali matična knjižnica naj bi bila v Novem mestu. Od tukaj naj bi se osnavljale podružnice ali potovalne knjižice. Vse ne glede na strankarsko pripadnost. Povsod, v vsaki postaji, v vsaki čuvajnici se najdejo knjige, založene, pozabljene — drugom bi ne mogle biti v prid. Pošljite vse, kar morete pogrešati, tudi Vi, prijatelji železničarjev za sedaj na spodnji naslov, da se bo že ob desetletnici moglo proglasiti, da je dolenjskih železničarjev knjižnica zagotovljena. O podrobni organizaciji »Železničarske jubilejne knjižnice v Novem mestu« se bo razpravljalo na posebnem sestanku. — Alojzij Potočnik, šef prometne službe v Novem mestu.

* **Spomenik kralja Petra v Bečkereku.** Na državni praznik dne 1. decembra bodo v Bečkereku odkrili na svečan način spomenik blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju. Kralja bo pri svečanosti zastopal poseben delegat.

* **Koroški — Koroške!** Pri proslavi 10 letnice ujedinjenja 1. decembra t. l. v Mariboru nastopimo Koroški v posebni skupini. Zbirališče ob 9. dopoldne v Narodnem domu. Prosimo rojake in rojakinje iz mesta in dežele za polnoštevilno udeležbo in da pridejo v narodnih nošah, v kolikor jih posedujejo. — Klub koroških Slovencev v Mariboru.

* **Slov. planinsko društvo** opozarja svoje člane, da ima na razpolago le še nekaj planinskih koledarjev za leto 1929. Kdor reflektira na tak koledar, naj se požuri, ker bodo sicer pošli. Novi planinski albumi »Slovenija« bodo tudi kmalu razprodani. Došla je nova pošiljka planinskih znakov, ki so krasno izdelani; mali znaki so posrebreni, cena znakom pa je ista kakor popreje. Smučarje SPD opozarjamo, da bomo v doglednem času dobili nove znake za smuški odsek SPD, ki bodo zelo lični. Kadar jih prejmemo, bomo člane obvestili po ljubljanskih dnevnikih. Obenem naznanjamo, da ostanejo odprte čez zimo naslednje koče: Dom na Krvavcu, Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki planini, ki smo jo nekoliko povečali, tako da ne bo več toliko drenja o praznikih kakor doslej. Ob Bohinjskem jezeru sta odprta in oskrbovana Hotel sv. Janez in Hotel Zlatorog.

KINO IDEAL.

Danes premijera! Popolnoma novo!

Zakonska pustolovščina mladeniča, čigar življenjsko načelo je:

Ne ženim se!

Izvrstni igralci! Smeh! Lepe slike! Kolosalna zabava!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

* **Prepoved točenja alkoholnih pijač na drobno.** Notranje ministrstvo je z razpisom z dne 1 novembra 1928 br. 2371, odredilo, da morajo vsi trgovci z mešanim blagom, špecerijskim blagom in vsi branjevci, ki so dosedaj točili alkoholne pijače, čeprav le v omejenem obsegu (samo žganje) z dnem 31. decembra 1928 z vsakim točenjem alkoholnih pijač brezpogojno prenehati. Finančnemu okrajnemu ravnateljstvu v Ljubljani je naročeno, da tem trgovcem po 1. januarju 1929 točilnih dovoljenj ne izdaja več.

* **Razpisana je maloprodaja tobaka** v Radečah pri Zidanem mostu št. 143. (na mitnici). Eventuelni prosilci, zaščiteni z inv. zakonom, ki bi reflektirali na razpisano maloprodajo tobaka, naj se obrnejo na tajništvo Krajevnega odbora UVI v Celju glede nadaljnih informacij.

* **Zagreb dobi cenejšo tramvajsko vožnjo.** Zagrebški občinski odbor je sklenil, da bo s 1. decembrom znižal cene tramvajskim kartam. Zvišane cene za večerne in nedeljske vožnje so odpravljene. Najdražje karte so po 2 Din.

* **Avtobusna proga Ormož-Zagreb.** V bližnjih dneh bodo otvorili novo avtobusno progo Ormož-Vinica-Ivanec-Zagreb. S to progo bo zelo ustreženo interesentom, ker je Ormož v živahnih trgovskih zvezah s hrvatskim Zagorjem.

Miklavževa darila

kupiš najceneje pri tvrdki

SLAVKO RUS,

Ljubljana, Dunajska c. 9.

ZLATNINA, URE, SREBRNINA

China srebrn predmeti.

* **Poskusna vožnja na novi progi Vinkovci-Brod.** Predvčerajšnjim popoldne se je na novozgrajenem tiru Vinkovci-Brod vršila poskusna vožnja, katere se je udeležila komisija subotiške železniške direkcije. Vozilo se je s hitrostjo 75 km na uro. Komisija je bila s progo popolnoma zadovoljna. O načinu prometa na dvotirni progi še ni odločitve. Med Vinkovci in Brodom vozi do 1. decembra dnevno ena kompozicja s hitrostjo 70 km na uro.

* **Listek** v včerajšnji številki bi moral imeti naslov »Korak v noč«, ne pa Otroci s ceste.

* **1000 tečajev za nepismene.** Vodja prosvetno etičnega pokreta g. Miljenko Vidović je objavil v svojih glasilih »Novi čovjek« in »Kultura sela« poziv na vse organizacije, klube in pristaše pokreta, naj še v letošnjem šolskem letu organizirajo 1000 analfabetskih tečajev. Tečaji bodo brezplačni. Da da drugim dober zgled, je Vidović sam prvi pokrenil v Sarajevu več analfabetskih tečajev. V enem so tudi muslimanske žene. Zdaj pripravlja Vidovičev pokret svoj posebni abecednik v cirilici in latinici.

* **Vlom na Vrhniki.** Pišejo nam: V zadnjem času se pojavljajo tudi na Vrhniki vlomi v trgovine in drugod. V torek zjutraj ob 2.30 je bilo vlomljeno v trgovino Jernela Kranjca. Tatovi pa so bili prepodeni. Pustili so v naglici vlomilsko orodje kar utegne povzročiti izsleditev. Orožništvo zlikovce pridno zasleduje.

Moulin Rouge

velika drama ljubavi treh src. V glavni vlogi krasne revijske zvezde Parysije

OLGA ČEHOVA

Pride! Pride! Pride!

* **Nova tovarna ledu na Sušaku.** Kakor poročajo s Sušaka, se je tovarna ledu Gorup & Hribar preselila z Reke na Sušak. Gradbo nove tovarne je prevzela tvrdka »Perrobeton«, ki je z gradbenim delom že pričela. Tovarna bo dograjena v maju prihodnjega leta. Kapaciteta tovarne bo znašala tri vagone ledu, dnevno.

* **Huda avtomobilska nesreča** se je pripetila pretekli ponedeljek na cesti blizu Guštanja. Usnjar Štefan Savec iz Slovenjgradca in njegova žena Marija sta se z avtomobilom peljala na sejem v Guštanj. Že blizu Guštanja je avtomobil zavozil v cestni jarek le s težavo ga je Savec spravil zopet na cesto, a že v naslednjem trenutku je avto zdrknil v jarek na drugi strani ceste. Avtomobil je pokopal pod seboj Savca in njegovo ženo. Reševalna postaja iz Guštanja je z velikim naporom potegnila oba ponesrečenca izpod avtomobila. Marija Savec je bila smrtnonevarno poškodovana in je kmalu nato izdihnila. Tudi njen mož je težko poškodovan. Prepeljali so ga v bolnico v Slovenjgradec. Pokojna Marija Savčeva zapušča razen soproga tri odrasle otroke. Težka nesreča je med tamkajšnjim ljudstvom vzbudila splošno sočutje.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Kolo se vrti, ustavi ga!** Opozarjamo društva, da je založila Belo-modra knjižnica v Ljubljani propagandna kolesa za lepo knjigo v korist slovenski pisateljici z uloženimi pismi in nagradami, primernimi za razpečavanje pri raznih prireditvah, plesnih vajah, Miklavževih večerih itd. Vsebina zabavna, za razpečevalce lep dobiček. Posebna kolesa za odrasle in posebna za deco. Kolesa in pisma so naprodaj po trgovinah in trafikah ali direktno pri založništvu. Originalna novost. 2181

* **Pri gripi, bronhitisu, vnetju bezgavk,** katarju pljučnih konic, zasluzenju nosu in požiralnika, obolelosti ušes in oči skrbite za to, da želodec in črevo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« večkrat temeljito očistite. Odlični strokovnjaki za negovanje zdravja potrjujejo, da tudi pri vročičnih nalezljivih boleznih voda »Franz-Josef« trpečemu človeštvu izkazuje velike dobrote. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in** slabljeno perilo v najlepšo izvršitev.

* **Za dame neobhodno potreben Sanoform se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.** 2183

* **Volnene nogavice in pletenine** v veliki izbiri se dobijo pri tvrdki Karel Prelog v Ljubljani. 285

* **Tkanina »ETERNUM«, glavna** zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura 185

KINO — Pride najlepša žena Amerike **Billie Dove** žena z velikimi sanjarskimi očmi polna šarma in gracije v razkošnem velefilmu **„HUZARI“** — DVOR

* **Deportacija naših ljudi iz Amerike.** Predvčerajšnjim je iz Newyorka prispel v Split Cosulichov transatlantik »President Wilson« z 69 našimi izseljenci, ki so se vrnili v staro domovino. S tem parnikom so dopotovali tudi štirje deportiranci, ki so se brez potrebnih dokumentov odpravili v Ameriko. Trije deportiranci so Srbijanci, eden pa je z dalmatinskega otoka Zlarina. Ta nesrečnež je na potu od Napulja do Trsta umrl na ladji. Truplo je bilo prepeljano v Zlarin. Razen teh je bila deportirana tudi neka umobolna žena.

Iz Ljubljane

u— **Vstopnice za sobotni novinarski koncert** v unionski dvorani so v prodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Da se prepreči gneča pri večerni blagajni, prosimo občinstvo, naj si preskrbi vstopnice po možnosti že v predprodaji. Vstopnina je tudi letos skromna (5—35 Din), tako da je prav vsakomur omogočena udeležba na tem koncertu, ki je edini svoje vrste v Ljubljani. Tudi letos bo nudil res izbran umetniški program, ker so se prošnji za sodelovanje odzvali najodličnejši glasbeni činitelji Ljubljane.

u— **Ljubljanska sekcija Jugoslov. histor.** društva je otvorila serijo svojih rednih predavanj pretekli ponedeljek s predavanjem univ. prof. dr. Fr. Grivca: Vzhodni in zapadni vplivi v spisih sv. Cirila in Metoda. Predavatelj je v učenem ali vendar v poljudni obliki podanem predavanju dokazal, da so v staroslovenskih življenjepisih sv. Cirila in Metoda ohranjeni odlomki izvirnih Ciril-Metodovih spisov. Predvsem pa je gotovo, da sta staroslovenska cerkvenopravna sholija izviren Cirilov spis. Vsi ti spisi se odlikujejo po izvirnem spajanju vzhodnih in zapadnih vplivov, kar dokazuje krepko individualnost in globoko izvirnost slov. apostolov. — Ljubljanska sekcija se je ob priliki svojega prvega predavanja obenem oddolžila na skromen način spominu stoletnice rojstva velikega hrvatskega zgodovinarja Franja Račkega (rojen 25. nov. 1928.) G. univ. prof. in predstojnik historičnega seminarja dr. N. Radojčič je v kratkih ali iskrenih besedah očrtal velik pomen, ki ga ima Rački za historično znanost vobče in je posebej naglasil pomembnost njegovih del za zgodovino južnoslovenske celote.

Rekord nizkih cen

za oblačilne potrebščine: čepice, obleke, kravate, nogavice ter klobuke je dosegla tvrdka

A. Preskar na Sv. Petra cesti.

u— **Izobesite zastave!** Mestni magistrat bo razobesil dne 1. decembra 1928 v svrho proslave 10letnice ujedinjenja na vseh svojih poslopjih narodne zastave. Vabimo ljubljansko meščanstvo, da okrasi tega dne svoje hiše z državnimi in narodnimi zastavami.

u— **Rezervni oficirji** naj se 1. dec. ob ½10 zbero v pisarni pododbora (Kongresni trg 1) odkoder bo skupen odhod v stolnico. Kdor nima uniforme, naj pride v civilu.

u— **Opozarjamo ponovno na planinsko predavanje s skioptičnimi slikami v prid Aljaževi kapeli,** ki bo v petek 30. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani hotela Uniona. Predaval bo prof. Janko Mlakar o svojih turah »Od Hochgalla do Dachsteina«. Vstopnice se dobe v predprodaji v unionski trafiki, na večer predavanja pa pri blagajni. Ker bo ta dan več prireditev, pripominjamo, da pomaga Aljaževi kapeli iz dolgov vsak, ki kupi vstopnice, čeprav ne pride k predavanju.

u— **Dem. stud. klub »Jugoslavija«** poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži članskega sestanka, ki bo drevi ob 20. v prostorih tajništva SDS. Na dnevnem redu bo predavanje in za tem debata o aktualnih dijaških vprašanjih. Udeležba za vse člane obvezna.

u— **Vodstvo po angleški razstavi.** Danes popoldne od 2. do 3. bo vodila po angleški razstavi v Narodnem muzeju gospa lektorica angleščine na ljubljanski univerzi miss Copeland.

u— **Akademiki!** Narodna odbrana mariborske oblasti nas vabi, da se udeležimo proslave desetletnice osvobojenja Maribora. Naša nacijonalna dolžnost zahteva, da se vabilu v čim častnejšem številu odzovemo. V svrho skupnega in udobnejšega potovanja pozivamo tovariše, da se najkasneje do jutri opoldne javijo na deski SSLU. Odhod v soboto zjutraj ob 5. uri. — SSLU.

u— **Akademija Sokola II.** v nedeljo 2. dec. ob 20. v telovadnici realke. Vabimo prijatelje Sokolstva na poset. Vstop prost. 2197

u— **Društvo »Soča« v Ljubljani** bo proslavilo praznik ujedinjenja 2. decembra z mladinsko akademijo. Na sporedu nagovor petje, deklamacija, prizori in igra. »Sočani« in prijatelji, udeležite se polnoštevilno te lepe in zanimive mladinske prireditve ter privedite s seboj tudi svoje otročiče, da bodo tudi ti deležni veselja in lepe zabave. Prireditev bo v salonu »Pri levu« v nedeljo ob 15. brez vstopnine.

u— **Plesna vaja privatnih nameščencev** bo drevi v veliki dvorani hotela Uniona. 2180

u— **Plesna vaja SO »Preporoda«** bo v petek 30. t. m. Vabljeni vsi dijaki in dijakinje. Začetniki točno ob pol 20. uri. — Odbor. 2167

u— **Drobna policijska kronika.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina obleke, 3 primeri kaljenja nočnega miru, 1 primer trpinčenja živali, 1 prestopek obrtnega reda, 1 nezgoda, 1 primer onemoglosti pri delu, 9 prestopkov predpisov o zapiranju trgovin in 2 prestopka cestnega policijskega reda. Aretacijі sta bili izvršeni 2, in sicer: 1 zaradi izgreda na cesti in 1 zaradi tatvine.

Miklavž bo zbiral lepa darila

za deco in odrasle v soboto 1. decembra od 17.—19. ure v trgovini

M. TIČAR, Ljubljana, Šelenburgova ul.

Oglejte si sobotno razstavo.

u— **Dve nezgodi.** Ko je bil zaposlen predvčerajšnjim dopoldne elektromonter Pavel Dolar z Glinc pri napeljavi elektrike v neki hiši na Mestnem trgu, ga je nepričakovano stresel močan električni tok, in to s tako silo, da se je nezavesten zgrudil na tla. Poni je moral priti rešilni voz, ki je ponesrečenca odpeljal v splošno bolnico. — Smolo je imela tudi 61 letna Marija Vernikova, stanujoča v Ilirski ulici št. 19. Vračajoča se okrog 9.30 s trga domov, je poleg Zmajskega mostu tako nesrečno stopila s pločnika, da je padla in si zlomila desno nogo nad stopalom. Pasantje, ki so nesrečo opazili, so takoj opozorili rešilno postajo, ki je Vernikovo odpremila v bolnico.

Pride razkošni film režiserja Aleksandra Korda

„HUZARI“

Film lepih ljudi, velike elegance in strastne ljubavi.

Kino »DVOR«. Kino »DVOR«.

u— **Obleko kradejo.** Na policijski direkciji se je včeraj dopoldne zglasila Marija G., stanujoča v zasilnih barakah za Ljubljanico, ter prijavila, da se je pred kratkim seznanila z neko Tilko R., ki je večkrat prihajala k njej na obisk. Tilka pa, videč, da je Marija vse lepše napravljena kakor ona, se je kmalu odločila, da jo okrade. Izrabila je predvčerajšnje popoldanske ure, ko G. ni bilo doma, se vtihotapila v njeno sobo ter jt odnesla kompletno obleko ter nekaj perila. Tilka je potem seveda izginila in jo policija bržkone ne bo dobila tako kmalu v pest. — Ker postaja mraz, si je hotel preskrbeti tudi hlapec Jaka P. toplo pleteno jopico, a ni imel denarja, da bi si jo nabavil v trgovini. Ta zavest pa mu ni delala prehudih preglavic. Predsnočnjim je odšel na obisk k svojemu znancu hlapcu Danijelu B. v Hrastje ter mu enostavno ukradel jopico, po vrhu pa še nekaj druge obleke, ki pa je ni nosil dolgo. Tat je bil že naslednjega dne izsleden ter se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Za damske plašče

pliše, velourje, hasha v najnovejših vzorcih nudi po nizki ceni

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana, Stari trg St. 21 (poleg Zalaznika). 13678a

Iz Maribora

a— **Železniški uslužbenci v kurilnici in delavnici** so te dni razburjeni zaradi številnih praznikov v decembru. Ta mesec bodo delali samo 20 dni, ker se kar vrste državni in cerkveni prazniki. Delavski zaupniki so predlagali, naj bi se delalo vsaj na en cerkven praznik, predlog pa ni bil sprejet. Delavci bodo tudi brez dela na dan, ko se bo iz kurilnice premestil velik parni kotel v Vel. Bečkerek. Ta dan bodo vporabili za različne poprave v delavnici.

a— **Klici na pomoč.** V noči od torka na sredo so se čuli z otoka na Dravi pred Sv. Petrom obupni klici na pomoč. Zjutraj so se po mestu razširile vesti, da se je tam odigrala življenjska ali ljubezenska tragedija. V torek so namreč nekateri videli po mariborskih ulicah sumljiv parček, ki je naibrž sklenil narediti konec temu življenju in se je z otoka na Dravi vrgel v vodo.

a— **Zagonetna tatvina.** Neka mariborska tovarna tekstilnega blaga odpošilja na Hrvatsko večje pošiljatve svojih izdelkov. Odjemalci tovarne so se pa pred par dnevi pritožili, da so v pošiljkah dobili mesto blaga samo papir. Policija je uvedla preiskavo, da ugotovi, ali so premeteni tatovi oplenili pošiljke na pošti, v vlaku ali pa že v tovarni.

Iz Celja

c— **Svečana seja občinskega sveta** se bo vršila jutri ob 18. v proslavo 10letnice ujedinjenja.

c— **Potepuh, ki ne more pozabiti Celja.** Martin Keše, ki je precej nevaren tujemu imetju, je bil spomladi izgnan za nedoločen čas iz območja celjskega političnega okraja. Toda Martin nikakor ne more pozabiti lepe celjske okolice. Pred dnevi se je zopet pojavil v bližini. Imel pa je smolo. Orožniki so ga izsledili ter oddali celjskemu sodišču.

DANES VELIČASTNO DELO!

„Beli tiger“

(Wenn Meer und Himmel sich berühren.)

Veličastna pesem ljudskega heroizma v 2 delih 10 dejanj naenkrat.

V glavni vlogi

Dolores Costello in John Barrymore.

Pretresljivi roman lovcev na kite Vam bo ostal v večnem spominu, zato ne zamudite!!

Danes ob 4., četrt na 7., pol 8. in 9.

Kino »Ljubljanski dvor«. Telefon 2730

c— **Nov kandidat za prisilno delavnico.** Delavec Jože Kolenc, doma iz Celja, je bil kljub svoji mladosti (star je komaj 26 let) že 12-krat občutno kaznovan zaradi raznih deliktov. Vse kazni pa mladega nepridiprava niso izboljšale. Pri celjskem okrožnem sodišču se je moral zopet zagovarjati zaradi nekih nerodnosti in je bil obsojen na tri mesece zapora. Po prestani kazni ga bodo odpravili v prisilno delavnico.

Iz Kranja

r— *Dramatična šola* Gledališkega odra bo drevi v Narodnem domu.

r— *Okrajni cestni odbor* je sprejel za kritje svojega proračuna 300 odst. doklado na direktne državne davke ter 25 odst. doklado na hišno najmarino in na pridobnino 2. razreda.

r— *Proslava 1. decembra.* Pod okriljem mestne občine ustanovljeni slavnostni odbor, v katerega edino klerikalci niso hoteli vstopiti, je sestavil naslednji spored: v petek ob 20. uri obhod železničarske godbe «Sloga» od kolodvora po mestu. Meščanstvo se poziva, da razobesi zastave in za ta čas razsvetli okna. Po obhodu koncert godbe v Narodnem domu. V soboto ob 9. cerkveno opravilo v župni cerkvi, nato sprevod pred spomenik kralja Petra. Zvečer ob 20.30 v Narodnem domu slavnostna akademija Sokola. Popoldne ob 16. bo priredil Stražiški Sokol v svojem domu svojo akademijo.

r— *Gradba velike tekstilne industrije* vidno napreduje. Enonadstropna tkalnica, skladišče, stavba za tiskarno in stranski prostori so že pod streho. V sredini se impozantno dviga novi tovarniški dimnik. Sedaj gradijo kotlarno, cesto ob savskem bregu do tovarne ter lastna industrijska tira. Od železniške proge kakor tudi od «Starega drevoreda» je pogled na novo industrijo nad vse interesanten.

Iz Ptuja

j— *Slovenski tenis klub v Ptuju* je kupil te dni od g. Orniga zemljišče ob ribniku v Ljudskem vrtu, kjer si napravi dve novi tenis-igrišči. Obe igrišči, s katerih gradnjo je klub že pričel, bosta ležali na enem najlepših in za tenis najprikladnejših mestih v Ptuju. Dovršeni bosta z velikimi žrtvami tekom prihodnjega leta, eno že spomladi. S tem bo klubu zasiguran mnogo uspešnejši razvoj, kakor na dosedanjem edinem igrišču pri Mladiki, ki že dolgo ni več zadostovalo, ker je interes za lepi sport tenisa tudi v Ptuju vedno večji. Klub ima zaznamovati že sedaj pri enem igrišču lepe uspehe, saj je priredil letos številne in zelo uspešne medklubske turnirje in tudi na drugih turnirjih uspešno sodeloval. S pridobitvijo nadaljnih dveh igrišč pa lahko pričakuje še večji razmah.

Z Jesenic

s— *Sokolsko društvo na Jesenicah* priredi v proslavo 10letnice državnega ujedinjenja v soboto ob 19.30 slavnostno akademijo v društveni telovadnici s petjem, govori, godbo in krasno tridejansko rusko dramo «Tuji pogled». Snov je zajeta iz časa Napoleonove vojne 1812. na Ruskem.

s— *Gradnja podvoza* pod jeseniškim kolodvorom, ki spaja oba najbolj obljudena predela Jesenic, se bliža koncu. Sedaj se izvršujejo še tlakovalna dela od Mesarjeve gostilne do Ferjanove žage. Podvoz je nad 70 m dolg, 5 m širok ter 2.69 m visok. Da je zadosti svetlobe v dnevnem času, ima na stropu šest velikih odprtih lin, ki bodo pokrite z močnimi šipami. Vsa dela pri gradnji podvoza so stala 1.015.000 Din, kar pa je že krito na račun kaldrmine. Podvoz je tekom leta zgradila gradbena tvrdka «Slograd» iz Ljubljane ter s svojim solidnim delom v polni meri potrdila svoj sloves.

Iz Zagorja

z— *Veliko zanimanje za higijenski tečaj.* V nedeljo se je otvoril 10dnevni higijenski tečaj, katerega so priredile naše delovne Kolašice. Zaradi številnih prijav se vrši tečaj v prostorih Sokolskega doma. Priglasilo se je za dnevna predavanja nad 60 oseb.

z— *Delovanje okoliških pevskih društev.* Zadnjo nedeljo je priredilo loško pevsko društvo «Loški Glas» pod vodstvom agilnega pevovodje g. Godina v Čemšeniku pevski koncert. Dvorana ondotnega Izobraževalnega društva je bila nabito polna in so pevci želi za svoja izvajanja velik aplavz. Pevsko društvo iz Kotredeža pa bo priredilo v soboto 1. decembra v gostilni g. Korbarja v Zagorju pevski večer. Uspešno delovanje okoliških pevcev zasluži vse priznanje. Želeti je, da tudi zagorsko Glasbeno društvo oživi ter prične z novim delom, da ne zaostane za drugimi.

z— *Proslava 10letnice ujedinjenja.* Sokolsko društvo bo proslavilo 10letnico ujedinjenja s telovadno akademijo v nedeljo ob 19. v Sokolskem domu.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene pri Zadružni hranilnici, r. z. z o. z., v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile dne 26. novembra 1928. izžrebane

Din 4000 — 7546. Din 2000 — 7582, 20004. Din 500 — 5709, 5732, 5768, 5769, 5785, 5789, 5797, 5799, 7545, 7602, 7605, 7679, 10821, 10823, 10942, 10991, 14101, 14117, 10013, 20032, 20037, 20082, 20131, 20195, 30925, 30940, 30954, 30989, 34633, 34745, 46034, 46039, 46064, 46161, 46170, 53440, 58211, 58217, 58225, 58239, 58255, 58276, 58279 58323, 58328, 66625, 66634, 66648, 66678, 66698, 70319, 70369, 84531, 84610, 84680, 91745, 91767, 97357, 97386, 97441, 97448, 99719, 99772, 99821, 99898, 100701, 103165, 103174, 103195, 108104, 108117, 108142, 108147, 108157, 108166, 109713, 109732, 109833, 115638, 120179, 120191, 120241, 120288, 123811, 123946, 123969, 138472, 15404, 70319, 70369, 84541, 84610, 84680, 91745, 91767, 10817, 15817, 15449, 58274, 97370.

Izžrebane srečke na dobitke Din 500 sprejemamo v zameno za neizžrebane XVII. kola. Kdor želi igrati v novem kolu naj nam pošlje takoj izžrebano srečko, da mu pošljemo novo, ki bo z izžrebanim zneskom plačana že za vseh 5. razredov.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Sport

Tek Ujedinjenja

V sportno proslavo desetletnice narodnega Ujedinjenja priredi ASK Primorje pod pokroviteljstvom velikega župana ljubljanske oblasti tek po Ljubljani in čez ljubljanski Grad pod naslovom «Tek Ujedinjenja». To tekmovanje je zamišljeno kot sportna proslava narodnega Ujedinjenja ki se bo vršila redno vsako leto 1. decembra.

Razpis dovoljuje start vsem sportnikom brez razlike: smučarjem, nogometašem, plavačem, tenis igralcem, planincem ter lahkoatletom. Razen teh smejo startati tudi vojaki v posebni kategoriji. Razdelitev placementov je taka, da omogoča tri prva, tri druga in tri tretja mesta.

Dolžnost vsakega sportnika je, da se spominja zgodovinskega dne, in da nastopi v počaščenje tistih bojev in težav, po katerih smo prišli do naše narodne samostojnosti, v boju — v Teku ujedinjenja —, da s tem tudi on kot omladinec manifestira svoje spoštovanje do truda in napora, ki so ga narodni borci vložili v dosego našega ujedinjenja, in ki ga je kronal historični dogodek 1. decembra 1918.

Tekmovanje obeta biti zelo zanimivo, ker bodo startali naši najboljši atleti: Senčar, Hladnik, Kumer Ivo in Karel, Žorga Perko, Pintarič, Valenčič, Wallner, Slamič, Vrhovnik Pogačnik, Šporn, in razni drugi. — Iz Zagreba so obljubili svoje sodelovanje Predanič, Kumer Karel, Zemljak, Kralj, Koren. — Iz Maribora pridejo zvezde Železničarjev in Maribora. — Od vojakov iz Maribora startajo Slapničar, Kandus, Smerke. Detajle prinesemo v prihodnjih dneh.

Po tekmovanju bo svečani vpis v «Zlato knjigo», ki jo je v ta namen poklonil gospod veliki župan ljubljanske oblasti. — Ta svečani akt se bo vršil pol ure po tekmovanju v prostorih Zvezde.

Prihodnjo nedeljo Ilirija : Primorje

V nedeljskih izločilnih tekmah «Jesenskega turnirja» sta se kvalificirala, kakor je bilo pričakovati, favorita Primorje in Ilirija. Prvotno je bilo domenjeno, da se bo finale odigral na državni praznik, t. j. 1. decembra. Ker pa igra tega dne ljubljanski vojaški team proti zagrebškemu in nastopijo v ljubljanskem moštvu nekateri igrači Ilirije in Primorja, se je morala tekma preložiti na nedeljo. Ta 24urna odgoditev je razumljiva in na mestu, ker bo gotovo v vsestranskem interesu, da nastopita moštvi v najmočnejših postavah.

Službene objave LNP

(Iz seje upr. odbora dne 16. XI. 1928.)

Upravni odbor je vzel na znanje dopis z dne 31. X. t. l. štev. 27/28-29, glasom katerega je upravni odbor JNSa na protest ASK Primorje proti anuliranju prvenstvene tekme ASK Primorje : SK Ilirija odigrani dne 14. X., razveljavil sklepe posl. in upravnega odbora LNPa, ter navedeno prvenstveno tekmo sam verificiral z doseženim rezultatom 5 : 4 za ASK Primorje. — Ker je upravni odbor LNPa uverjen, da je to rešenje upr. odbora JNSa v nasprotju z obstoječimi pravili, se je sklenilo vložiti protest na prihodnjo glavno skupščino JNSa, še prej pa informirati tozadevno vse ostale podsaveze JNSa.

Protest SK Natakar proti izrečeni globi 500 Din po § 53 kaz. pravilnika se odstopi JNSu v rešitev.

Vsled dopisa SK Reka od 23. X. se črta globa 50 Din, ki mu je bila naložena po sklepu upr. odbora z dne 19. X. t. l.

Konstatira se na pritožbo g. I. Barla, člana kaz. odbora LNPa, da je kot službujoči odbornik pri tekmah dne 21. X. predložil blagajniški obračun pravočasno. Tozadevni poziv poslovnega odbora, ki je bil objavljen v «Jutru» od 3. XI. je z ozirom na to brezpredmeten.

SK Železničar se obvešča, da je JNS z dopisom br. 81-28-29 zavrnil njegov protest z dne 17 okt. proti sklepu MO v zadevi razdelitve event. deficita okrožnih prvenstvenih tekem za 1928-29. Obenem se obvešča SK Železničar, da je upr. odbor JNSa z istim dopisom pooblastil LNP, da v bodoče slične proteste a limine odkloni neposredno v svojem delokrogu.

Athletik SK se obvešča, da upr. odbor JNSa glasom dopisa br. 84-28-29 ni ugodil njegovemu protestu proti kazni 500 Din, ki mu je bila naložena po sklepu upr. odbora LNP z dne 31. VIII. t. l. (Jutro 14. IX.) Athletik SK se poziva, da plača navedeno globo tekom 14 dni, drugače sledi suspenz. Po naročilu JNSa se imenovani klub obenem še enkrat z vsem povdarkom opozarja pod pretnjo nadaljnih posledic po § 53 kaz. prav., da se mora na igrišču brezpogojno pozdravljati s klubi s pozdravom, s katerim se pozdravljajo vsi klubi na teritoriju JNSa, t. j. s trikratnim «Zdravo!»

Tajnik I.

ASK Primorje. V petek ob 18.15 v damskem salonu kavarne Emona sestanek. Vabijo se vsi člani, kateri so voljni delati. Načelnik.

Edina ljubljanska prireditev 1. decembra zvečer bo

novinarski koncert

Vstopnice v Matični knjigarni.

RABITE
TUNGSRAM
Barijeve elektronke

Porota

Novo mesto, 28. novembra.

Težka telesna poškodba v Sajevcu.

Danes se je moral zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe zagovarjati pred porotniki Leopold Lovšin, rojen l. 1898., pristojen v Dane pri Ribnici, oženjen, posestnik in rešetar v Sajevcu, že kaznovan.

Dne 5. avgusta letos je prišlo okoli 9. zvečer z gasilske veselice v Goričici vasi več uniformiranih gasilcev, v gostilno Terezije Klunove v Sajevcu. K njim je prisedel tudi obdolženec, ki je bil že prej v gostilni. Pogovor je nanesel najprej na gasilska društva. Obdolženec se je izrazil o njih, da uganjajo politiko. Gasilca Bartol in župan Lovšin sta obdolžencu ugovarjala. Obdolženec se je končno vdal in rekel, da so vseeno lahko prijatelji ter je celo pohvalil domače društvenike in društvo, češ, da ono še edino izmed društev kaj velja in koristi. Nato so govorili še o politiki in se po 10 zvečer odpravili iz gostilne.

Bartolu se je pridružil pred vrati obdolženec in sta šla skupaj proti domu. Med potjo je obdolženec že zopet začel govoriti, da so pri gasilcih sami bahači, ki se jim hoče le šarž. To je ujezilo Bartola, da mu je odgovoril, naj se ne vtika v razmere, ki jih prav nič ne pozna. Na te besede je udaril obdolženec Bartola tako močno, da je ta padel. Ležečega na tleh je obtoženec suval z obuto nogo v glavo, da se je Bartol onesvestil. Pri zdravniški preiskavi se je izkazalo, da se je Bartolu zaradi sunkov z nogo natrla kost očesne votline za desnim očesom, pri čemer je tako občutno ranila očesni živec, da je oko skoraj popolnoma oslepelo.

Obdolženec se zagovarja, da se dogodka prav nič ne spominja, ker je bil popolnoma pijan. Trdi, da je tisti dan veliko pil, in da zvečer že ni več vedel, kaj dela. Toda ta pijanost je v teku štirih ur, ki so potekle do usodnega dogodka, močno ponehala kajti vse priče, ki so videle obdolženca v Klunovi gostilni in potem domov gredočega, so edine v tem, da je bil mož takrat le nekoliko vinjen.

Porotnikom je bilo stavljeno vprašanje glede težke telesne poškodbe, ki so ga z 8 glasovi zanikali. Na podlagi tega je bil Lovšin

oproščen.

Prijatelji radia!

Preskrbite si prvovrsten užitek!

z INGELEN 3-cevnim sprejemalcem vseh valov in
z INGELEN Figaro zvočnikom z umetniško svileno sliko

Mnenja odjemalcev o teh aparatih so v »Ingelen Radio Nachrichten«, ki so izšle v 400.000 izv[illegible] ih dobite v vsaki [illegible].

Našega sprejemal[illegible]bite:
v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5.
pri Radioval, Kongresni trg 3, ter
pri Franc Bar, Mestni trg 5. 132

19.45: Orkestralen koncert

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani 28. novembra 1928. Višina barometra 308.8 m.

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m. in sek.	Oblačno 0—10	Padavine Vrsta	Padavine mm v 7. uri
Ljubljana	8.	753.0	1.4	85	NE 1	6		
Maribor		752.3	1.0		SW 1			
Zagreb		751.8	5.0	75	NNW 2	10		
Beograd		748.5	3.0	98	mirno	10	dež	10.0
Sarajevo								
Skoplje	7.	747.9	5.0	90	N 0	4	dež	11.0
Dubrovnik								
Split		745.3	8.0	45	NNW 6	10	dež	6.0

Solnce vzhaja ob 7.13, zahaja ob 16.22, luna vzhaja ob 16.58, zahaja ob 8.49.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 6.5 C, najnižja 0.2 C.
Dunajska vremenska napoved za četrtek: V južih Alpah večinoma jasno, hladneje.

Gospodarstvo

Državni proračun za l. 1929-30.

Kakor smo že poročali, je finančni minister predložil Narodni skupščini državni proračun za l. 1929./30. V tem proračunu so, kakor trdi finančni minister, «skrupulozno izvedeni principi štednje». Da je po mnenju finančnega ministra proračun uravnotežen, ne bo treba še posebno povdarjati. Kako pa je v resnici z ravnotežjem in s principi štednje hočemo pokazati v naslednjem.

Državni izdatki (po proračunu za splošno državno upravo in po proračunu državnih podjetij, ki sta se za l. 1927./28. vodila še skupno) so v novem proračunu predvideni z vsoto **12 milijard 158.7 milijona Din.** Če primerjamo to vsoto z vsoto predvidenih izdatkov v zadnjih dveh proračunih, vidimo, da je letošnji proračun znatno večji kakor proračun za tekoče in za preteklo finančno leto. Državni izdatki so bili predvideni:

	milij. Din
za leto 1927./28.	11.477
„ „ 1928./29.	11.580
„ „ 1929./30.	12.159

Napram tekočemu proračunu se ima torej novi proračun povečati za 579 milijonov Din, pri čemer je treba še upoštevati, da v novem proračunu, kakor v tekočem, niso vnešene dotacije, ki jih prejemajo oblasti za od države prevzete posle. Te dotacije znašajo v tekočem proračunu 179 milijonov Din, v novem proračunu pa 198 milijonov Din. **S temi dotacijami se ima novi proračun napram proračunu za preteklo finančno leto (1927./28.) povečati za 682 + 198, torej za 880 milijonov Din.** Za presojo davčne obremenitve pa je treba še upoštevati izdatke oblastnih proračunov, ki bodo v vseh 33 oblasteh znašali brez izdatkov na račun državne dotacije okrog 700 milijonov Din, **tako da se bodo predvideni državni in oblastni izdatki v novem proračunskem letu povečali napram predvidenim izdatkom v preteklem proračunskem letu za okrog 1600 milijonov Din.** Tako torej izgleda princip «štednje» z ene strani.

Sedaj pa še poglejmo, kako se je izvajal princip štednje v izdatkih samih. Že iz tekočega proračuna so bile v pričakovanju velikega inozemskega posojila izločene skoro vse investicije; v novem proračunu pa so ponovno reducirane. Tako je proračun ministrstva za zgradbe manjši za 90 milijonov Din, proračun prosvetnega ministrstva za 26 milijonov Din, proračun za narodno zdravje pa za 14 milijonov Din, in sicer le zaradi zmanjšanja izdatkov za investicije. Na drugi strani pa so se personalni izdatki ponovno in znatno dvignili, tako da gre ogromna večina izdatkov za neproduktivne namene. Princip štednje finančnega ministra gre torej za tem, da se znižajo izdatki za investicije, kar bi bilo morda pravilno, če je s tem mogoče znižati proračun in davčna bremena in če se istočasno zasigurajo sredstva za te investicije iz posojil. Proti vsem principom budžetiranja pa je postopanje finančnega ministra, ki je pribranke, nastale zaradi izločenja investicijskih izdatkov in ves višek izdatkov napram tekočemu proračunu porabil za povečanje personalnih izdatkov.

Postavka za pokojnine in invalidske podpore, ki je za l. 1927./28. znašala še 604 milijone Din, se je v tekočem proračunu povišala na 916 milijonov, v novem pa znaša navzlic znano nizkim pokojninam celo že 1031 milijonov Din. Izdatki za nove pokojnine se imajo torej povečati za nadaljnjih 115 milijonov Din. Morda je ni države, ki bi imela sorazmerno tako ogromno število upokojencev kakor naša država, in to predvsem mladih ljudi, ki so večinoma za službo sposobni. Ena sedmina vseh izdatkov državne uprave naj gre torej samo za pokojnine. S ponovnim povečanjem izdatkov za pokojnine naj se omogoči predčasno upokojenje režimskih privržencev, s povečanjem ostalih personalnih izdatkov pa možnost za sprejem novih državnih uradnikov in nastavljencev, seveda predvsem režimskih privržencev. Taka finančna politika mora prej ko slej dovesti našo državo do poloma, pri čemer bo moralo zopet težko krvaveti naše gospodarstvo.

Da ogromna višina državnih izdatkov, ki so po veliki večini neproduktivnega značaja, nikakor ni v skladu z našo gospodarsko močjo, o tem ni dvoma. Ker pa so davčni viri že danes do skrajnosti izrabljeni, je dalje jasno, da novi proračun nikakor ni uravnotežen, kakor niso bili vsi dosedanji, ki so dovedli do tega, da imamo danes 1 in pol milijarde letečih dolgov, zaradi katerih smo morali najeti izredno drago švedsko posojilo.

= **Potreba trgovinske pogodbe s Španijo.** Udruženje lesnih industrijcev in trgovcev kraljevine SHS je te dni ponovno intervenniralo pri merodajnih faktorjih v Beogradu, da bi se čim prej uvedla trgovinska pogajanja s Španijo, s katero nimamo nikake trgovinske pogodbe in se pri uvozu našega blaga pobira poleg carine še posebna surtaksa. Španija je za naš les postala izredno važno tržišče, vendar pa se morajo naši producenti pri izvozu v Španijo zaradi pomanjkanja trgovinske pogodbe posluževati italijanskih posrednikov in se naše blago potem preko Reke in Trsta izvaža v Španijo kot italijansko. Neposredni povod za ponovne korake Udruženja lesnih industrijcev in trgovcev pa je bilo dejstvo, da se bo tudi naša država udeležila svetovne razstave v Barceloni meseca maja prihodnjega leta. Glede na strukturo našega izvoza v Španijo bi morala na razstavi biti v prvi vrsti zastopana naša lesna produkcija. Sodelovanje naše lesne industrije na razstavi pa bi imelo le pomen, če bi imeli vsaj do otvoritve razstave primerno trgovinsko pogodbo s Španijo. Za pogajanja je baje pripravljeno že precej materijala ter je bilo že ponovno napovedano, da se bodo pogajanja v doglednem času pričela. Vedno pa so se pojavile nove neznane zapreke.

= **Jugoslavija se dalje pogaja za dobavo železniškega materijala na kredit od koncerna Vereinigte Stahlwerke.** Kakor znano, je bila med našo državo in nemškim železarskim koncernom «Verelnigte Stahlwerke», odnosno njeno prodajno družbo «Stahlunion Export G. m. b. H.» nedavno sklenjena predpogodba za dobavo lokomotiv, vagonov in železniškega materijala v vrednosti od 100 milijonov mark (1350 milijonov Din) proti plačilu v 7% državnih bonih. Ko je bila predpogodba sklenjena, je naša država baje dobila ugodnejše ponudbe ter se je smatralo, da bo pogodba razveljavljena. Sedaj pa poroča «Berliner Börsen - Courir» iz zanesljivega vira, da pogajanja sploh niso bila prekinjena in da se dalje vršijo na podlagi še vedno veljavne predpogodbe.

= **Plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani.** Zbornica za TOI v Ljubljani je sklicala plenarno sejo, ki se bo vršila v sredo, 5. decembra ob 8. dopoldne v zborničnih sejni dvorani. Dnevni red: 1.) Poročilo predsednika. 2.) Poročilo o razsodišču Zbornice za TOI. 3.) Racijonalizacija v naši trgovini. 4.) Poročilo odbora za sestavo načrta službene pragmatike. 5.) Proračun zbornice za l. 1929. 6.) Samostojni predlogi. 7. Tajna seja.

Najprimernejši darovi pod Božičnim drevescem: okusne

ELIDA KASETE

Borze

28. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zaradi bližajočega ultima zelo slab. Pomembejši promet je bil samo v devizah na Curih, Dunaj in Berlin. Vso potrebo je krila Narodna banka. Med efekti je bila zaključena Ljubljanska kreditna po 128.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda tudi danes za malenkost popuščala. Promet je bil zelo slab. Zaključena je bila samo kasa po 438, za december pa je notirala 440 — 441.5. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki samo v Praštedioni po 920 in v Union banki (Hipo) po 57.5 — 57. Tudi industrijske vrednote so bile zanemarjene. Zaključki so bili v Dubrovački po 490 in v Isisu po 25.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.8525, Berlin 13.55—13.58 (13.565), Bruselj 0—7.908, Budimpešta 0—9.9205, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 7.985—8.015 (8.—), London 0—276.—, Neyork 0—56.875, Pariz 221.42—223.42 (222.42), Praga 168.27—169.07 (168.67), Trst 0—298.08.

Zagreb. Amsterdam 22.795—22.855, Dunaj 7.985 — 8.015, Berlin 13.55 — 13.58, Budimpešta 9.9055 — 9.9355, Milan 297.01—299.01, London 275.6 — 276.4, Newyork 56.775 do 56.975, Praga 168.275 — 169.075, Curih 1094.1 do 1097.1.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.30, London 25.1675, Newyork 519.025, Milan 27.20, Praga 15.39, Dunaj 73, Budimpešta 90.525, Berlin 123.74, Bruselj 72.175, Amsterdam 208.55, Varšava 58.20, Bukarešta 3.115, Sofija 3.75.

Dunaj. Beograd 12.48125 — 12.51125, Berlin 169.22 — 169.72, London 34.4525—34.5525 Milan 37.2050 — 37.3050, Newyork 709.75 712.25, Praga 21.02875 — 21.10875, Curih 136.75 — 137.25; dinarji 12.40 — 12.4650.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158—0, Ljub. kred. 128 zaklj., Praštediona 920—0, Kreditni zavod 175—0, Vevče 110—0, Ruše 260—280, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 437.5 — 438, kasa 437.5 — 438, za december 440 — 441.5, za februar 0 — 450, investicijsko 85.5 — 86, agrarne 53.5 — 54; bančne vrednote: Praštediona 920 — 925, Union (Hipo) 57 — 58, Kreditna 85 — 0, Poljo 17.5 do 18, Narodna 6980 — 7050, Srpska 152 do 153, Ljubljanska kreditna 127 — 128, Jugo 90 — 91; industrijske vrednote: Gutmann 200 — 205, Slaveks 100 — 105, Slavonija 6 do 6.75, Narodna šumska 17 — 0, Danica 150 — 155, Drava 475 — 510, Isis 23 — 26, Vevče 114 — 0, Dubrovačka 490 — 500, Trboveljska 480 — 485, Šećerana 477.5 — 480.

Beograd. Vojna škoda 438 — 438.5, investicijsko 86 — 86.5, agrarne 53 — 54.5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (28. t. m.) Les: Tendenca nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona smrekovih in jelovih desk. Deželni pridelki: Tendenca za žito nespremenjena. Zaključen je bil 1 vag. rži. Nudi se pšenica (slov. post mlev. tarifa, baška, uzančno blago, za december po 292.5 do 295, za januar 300 — 302.5; turščica: baška, stara, slov. postaja navadna tarifa, plač. 30 dni po 365.5 — 370, ameriška «La Plata», zacarinjena, fco Ljubljana po 315.5 do 320; oves: baški ali slavonski, zdrav, rešetan po 295 — 300; rž: baška 72/74 kg, mlevska tarifa po 295 — 297.5; moka «0»: fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 430 — 455.

Novosadska blagovna borza (28. t. m.) Tendenca mlačna. Promet: pšenice 1 vagon, turščice 27 in otrobov 1 vagon. Pšenica: baška, baška potijska in gornjebaška 243 do 245; banaška 237 — 240. Ječmen: baški, sremski in banaški 255 — 260; baški, pomladni 285 — 290. Oves: baški, sremski in banaški 242.5 — 247.5. Turščica: baška in sremska 237.5—240; za marc-april 280—285; za april-maj 285 — 290. Moka: vonska, umetno sušena 260 — 265. Moka: baška «0g» in «0gg» 350 — 360; «2» 330 do 340; «5» 310 — 320; «6» 270 — 280. Otrobi: baški in sremski 180—185; banaški 175 do 180.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (27. t. m.) Prijaznejša tendenca na inozemskih borzah ni mogla vplivati na razpoloženje na dunajski borzi, ki je zaradi slabe prodaje moke ostala dalje zelo mirna. Jugoslovenska pšenica se je nudila po 38.25 fco Dunaj. V turščici je ostala tendenca nespremenjena. Uradne cene so prav tako ostale nespremenjene.

Dunajski svinjski sejem (27. t. m.) Dogon 12.781 komadov, od tega 2103 iz Jugoslavije, 8133 iz Poljske in 1945 iz Romunije. Zaradi slabšega dogona so se pitane svinje podražile za 15 — 20 grošev (deloma celo za 25 grošev), mesni prašiči pa za 15 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.40 do 2.45, angleške križane 2 — 2.30, kmečke 1.95 — 2.30, stare 2 — 2.15, mesne 1.65 do 2.20 šilinga.

Iz življenja in sveta

Umor radi nasilne ločitve od družine

V Parizu stoji pred poroto artifašist de Modugno, morilec italijanskega konzula Nardinija, ki ni hotel izdati potnega lista njegovi ženi in otroku, da bi prišla k njemu.

V ponedeljek, se je začela v Parizu obravnava proti antifašistu Sergiju de Modugnu, ki je lani, dne 12. septembra ustrelil italijanskega konzula Nardinija. Zadeva ima politično ozadje. Di Modugno je delavec, ki je moral pobegniti iz Italije radi fašističnih persekucij. Našel je zatočišče v Franciji. Ko se je ustanovil, je želel, da bi prišli za njim tudi žena in hčerka. Toda oblasti jima niso hotele izdati potnega lista. Zato je Modugno trikrat obiskal italijanski konzulat v Parizu ter prosil ondotnega italijanskega konzula, grofa Nardinija, naj vendar on poseže vmes ter izposluje dovoljenje za preselitev delavčeve žene in hčerke v Pariz. Konzul je ostal gluh. Zavrnil je Modugna vsako pot ko se je oglasil pri njem, moža in družinskega očeta pa je to peklo in ga je slednjič tako razpalilo, da je potegnil samokres in usmrtil moža, ki ga je tako mučil.

Morilec in njegova žrtev
Zgoraj: umorjeni konzul grof Nardini; — spodaj: atentator Sergio di Modugno.

Obravnava ima torej tudi političen značaj in priča, da vrše italijanski konzulati v inozemstvu poleg trgovskih poslov tudi nadzorovalno službo. Baš iz tega razloga je umor konzula Nardinija značilen. Morilec je doslej neoporečno živel, ni bil politični rovar in se je udejstvoval samo v strokovnih organizacijah. Brani ga znani kazenski zagovornik Torres.

Obravnavi prisostvuje tudi vdova umorjenega konzula, grofica Nardini. Ko so obtoženca pripeljali v dvorano, je bridko zaplakal. Predsednik porote je velel prečitati obtožnico, nakar je povzel besedo advokat Torres, ki je podčrtal zlasti dejstvo, da manjkajo številne priče, katere tišči italijanska vlada pod ključem. Med njimi je navedel imena Cesarja Rossija, ki so ga fašisti vjeli v vohunsko past in ga odpeljali v zapore «Regina Coeli» v Rimu.

Voditelj obravnave je izjavil, da je sodišče diplomatskim potom interveniralo za priče, da pa so v Rimu dotične spise zavrnili. Torres je nato izjavil, da njegov očitek ne velja francoski, pač pa italijanski justici.

Razprava je že radi tega zanimiva, ker je med povabljenimi 25 pričami večje število uglednih političnih osebnosti, razen Leona Bluma in Renaudela tudi bivši italijanski državni podtajnik Ossola in razni predstavniki strokovnih organizacij.

Angleški kralj Jurij V.
(po zadnji fotografiji) je prestal krizo in bo po vsej priliki ozdravel, če se ne pojavijo kakšne komplikacije.

Tifus v Lyonu

V okolici Lyona razsaja že nekaj časa tifus, ki je sedaj navzel epidemičen obseg. Po zdravniških izkazih je bolnikov že 3000, od katerih so jih 800 dali v zdravniško oskrbo v bolnico in na kliniko. Sedem slučajev je končalo s smrtjo.

Oblasti so podvzele vse potrebne mere, da se bolezen zatre v kali. Baje izhaja epidemija iz okuženega podzemskega prekopa, v katerem se je nabralo preveč nesnage.

Druga priča Malmgreenove smrti v Milanu

Te dni se je vrnil iz Stockholma v Italijo kapetan Mariano, tovariš Zappija in Malmgreena in druga priča nečloveške smrti švedskega meteorologa.

Iz Stockholma ga je spremljal zdravnik italijanske mornarice dr. Cendali, ki je izvršil na njem prvo operacijo v Kingsbayu. Ves čas njegovega bolovanja v Stockholmu mu je stal ob strani in ga negoval ter mu lajšal bolečine.

Mariano je popoln invalid. Odrezali so mu desno nogo, pa tudi rok nima več v prejšnjem stanju. Njegovo lečenje je napredovalo zelo počasi. Še danes je poln ran, ki se le polagoma celijo in se mu bodo poznale do konca življenja.

Iz Stockholma se je peljal v Italijo skozi Berlin. Tam sta ga pričakovala na kolodvoru italijanski vojaški ataše in njegova žena, ki sta ga spremila na poslaništvo. En dan je bil gost italijanskega poslanika, nato se je odpeljal v popolnem incognitu dalje v Milano...

Pogled na Mariana je strašen. Njegovo telo je pravcata razvalina — na vseh straneh so ga same berglje. Da ne bi njegova zunanjost tako neprijetno učinkovala na gledalce, so ga pri slikanju oblekli v suknjo, toda celo pod debelo volno govori njegov izgled strašne besede proti Nobilovi ekspediciji, ki mu je vzela zdravje. Mogoče bi bilo boljše, da bi mu bila istočasno upihnila luč življenja.

Smučarji!

originalno norveško blago za drese, priporočeno po trenerju jugoslov. olimp. vrste inž. T. T. Hanssenu v zalogi pri tvrdki
DRAGO SCHWAB, Ljubljana.
Kompletni dresi od Din 600 dalje.

Lepota jo je pripravila ob službo

Pariško sodišče za spore med delodajalci in uslužbenci je imelo opraviti s precej neobičajnim slučajem. Neka prodajalka iz modne stroke je bila odpuščena iz službe, ker je bila — prelepa! Tožila je seveda delodajalca za odškodnino in ta je pred strogimi gospodi postave natančno razložil, čemu jo je odpustil.

Prodajalka je bila zalo dekle, ki jo je vsak moški rad pogledal z odprtim očesom. Zato je bila trgovina polna ogledovalcev najrazličnejših predmetov, ki jih je morala prodajalka razkazovati od jutra do večera, ne pa tudi odjemalcev, ki bi blago kupili in plačali. Lastnik trgovine je na kraju videl, da hodi gospoda ogledovat samo lepo prodajalko, ne pa blaga, ki ga je imel na ponudbo. Odpovedal ji je službo. Nastavljenka se je temu zelo čudila in je gospodarja tožila, češ, da ni pravično postopal.

Pred sodniki se delodajalec za svoj korak ni znal opravičiti. Pojasnili so mu, da lepota ni dovoljen razlog za utemeljeno odpoved in so ga obsodili, da mora plačati odpuščeni prodajalki odpravnino v iznosu trojne mesečne plače.

Najnovejši top – žrtev slabega vremena

Iz Londona javljajo, da so zahtevali siloviti viharji, ki zadnje dni razsajajo nad zapadno Evropo tudi dragoceno žrtev iz brona. V noči od prošlega petka na soboto je bila ob ustju Temze zasidrana ladja z angleškim topom najnovejšega tipa. Skonstruirali in vlili so ga v največji tajnosti in prav tako so ga hoteli na skrivnem preizkusiti. Vreme pa je vojaškim krogom docela pokvarilo račune. Ladja, ki je vozila top v London, je ponesrečila in se potopila.

Izginuli top je bil baje iznajdba take vrste, da bi bil povzročil popoln prevrat v moderni artiljeriji. Bil je na poti v Woolwich, kjer ga je hotela preizkusiti vojaška komisija. Angleško vojno ministrstvo je seveda dalo povelje, da se mora top poiskati in dvigniti. Poiskali so ga, dvignili pa ne, ker se je pokazalo, da ga ni mogoče naložiti na ladjo in ga popraviti, da bi lahko delali z njim poskuse.

Samomor v cerkvi

V neki varšavski cerkvi se je odigrala prošlo nedeljo nenavadna tragedija. Pred oltar sta stopila ženin in nevesta, da bi se zvezala za vse življenje. Ko je duhovnik govoril poročno formulo, pa je počil med svati strel. Nastalo je veliko vznemirjenje in ko so ljudje prišli k sebi, so videli, da leži med njimi eden izmed črno oblečenih svatov. Preiskali so mu žepe in našli listek, ki pravi, da se ni ustrelil zaradi neveste, ampak radi neke druge ženske, ki je bila ob istem času v cerkvi. To žensko je samomorilec nesrečno ljubil in njej na voljo si je vzel življenje.

Miss Elisabeth Morrow,
hči ameriškega poslanika v Mehiki, o kateri pišejo ameriški listi, da si jo je izbral »plavolasi Lindy«, slavni zmagalec Atlantskega oceana Lindbergh, za svojo bodočo ženo.

Štiri leta zazidana

V Perginu blizu Bolcana na Tirolskem je prišel na dan težek prestopek, ki bo imel odmev še na sodišču. Neka slaboumna, 58 let stara Marija Fontanari je živela zadnja štiri leta zazidana v kleti za zamreženim oknom, ki je bilo od zunaj zabito z žeblji. V to ječo sta jo pred štirimi leti posadila brezsrčna sestra in brat. Tedaj so se namreč na nji pokazali prvi znaki slaboumnosti. Ker pa je zadnja leta živela popolnoma izolirana, se je njeno stanje še poslabšalo. Um se ji je docela omračil in starka daje na vprašanja, kako sta ravnala z njo brat in sestra, zmedene odgovore.

Zadeva vzbuja v imenovanem kraju tem večjo pozornost, ker je to drugi primer te vrste, ki se je pripetil tekom kratkega časa v Perginu. Državno pravdništvo je vložilo proti nečloveškemu bratu in sestri zasluženo ovadbo.

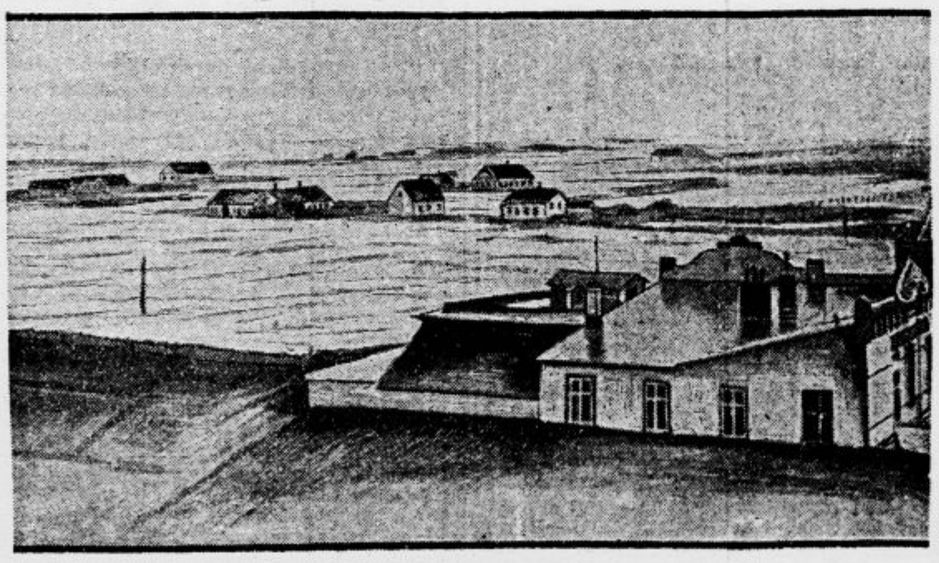

Iz enega otoka tríje
Največji izmed nemških Severofriziških otokov Sylt, znan po svojem letoviškem in kopališkem življenju, je zelo trpel zaradi silnega orkana, ki je divjal te dni in še divja v zapadni Evropi. Vihar je odnesel na dveh mestih umetne in naravne nasipe, ki čuvajo nižje nego morska površina ležeče dele tega otoka, tako da jih je morje preplavilo. Treba bo ogromnega dela, da ustvarijo iz treh otokov zopet prejšnji enotni otok Sylt. Slika nam kaže preplavljeno ozemlje pri kraju Hörnumu, ki je zvezan z 18 km dolgim železniškim tirom z največjim syltskim krajem Westerlandom. Tudi del te železniške proge je sedaj preplavljen.

Velike poneverbe na postaji v Lincu

Na postija v Lincu je služila za blagajničarko 46-letna uradnica Marija Zemljička. V njeni blagajni so bile že nekaj mesecev sem velike nerednosti. Koncem oktobra je povedala predstojniku, da ji je nekdo ukradel za 12.000 Din voznih kart. Uvedena je bila preiskava, pri kateri pa Zemljička ni mogla pojasniti, kako je tat vdrl v blagajno. Na podlagi računov je komisija tedaj prišla na sled nepoštenim manipulacijam uradnice, ki je brisala vpise z gumijem in vpisala na njih mesto nove postavke. Tako se je slednjič dognalo, da segajo poneverbe Zemljičke že celo leto dni nazaj in da znašajo okrog četrt milijona Din.

Zemljička je služila pri železnici za blagajničarko celih 21 let. Tekom te dobe ni nikdar zagrešila kakega nečastnega dejanja. Njeno poštenje je veljalo za vzorno, ona pa za popolnoma zanesljivo. K sedanjim nepravilnostim so jo baje zapeljali brezvestni tovariši v službi.

Novaki, organizirajte se!

V začetku letošnjega leta se je po čeških listih začela propaganda za vsenarodno organizacijo ljudi, kojih priimek je Novak. Nekoliko bizarna ideja je sprva rodila sicer nebroj dovtipov med ne-Novaki, toda polagoma si je utrla pot in te dni se je sešlo v Pragi veliko število Novakov na ustanovno skupščino »Vsenarodnega udruženja Novakov«. Predsednik udruženja je profesor češke tehnike dr. inž. Karel Novak. Sprejeta so pravila, ki pravijo, da nova organizacija zasleduje »kulturne cilje in cilje medsebojne bratske pomoči«. Skupščina je ugotovila, da je v vsej republiki nad 80.000 Novakov, od katerih je svoj pristop v društvo priglasilo 11.630. Nadaljnji namen organizacije je, dati pobudo za podobno udruženje tudi na Poljskem in v Jugoslaviji in počasi preko »Udruženja Novakov Male antante« ustvariti »Savez slovanskih Novakov«. Je tudi dosti ponemčenih Novakov, toda o teh nova organizacija za sedaj skrbno molči.

Ime Novak je nastalo v čeških deželah v 15. stoletju. Kdor se je na novo priselil v selo ali v mesto in ni imel imena, je dobil priimek Novak. Zato je ta priimek med Čehi najpogostejši. V sami Pragi živi nekoliko tisoč Novakov; v parlamentu so štirje, dva pa sta bila češkoslovaška ministra.

Organizacija Novakov, ki bo kmalu začela iskati soimenjake tudi pri nas, je moderna, brez stanovskih, verskih in političnih razlik. Naši Novaki bodo morali tedaj kmalu prisegati na ista gesla, ki se širijo po Češkoslovaški: »Novaki vseh dežel združite se, Novak k Novaku, Novak voli samo Novaka, Novak se brije samo pri Novaku itd.«

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti **vnetju grla, prehladu** kakov tudi **gripi.**

Panflavin pastile imajo proti vsem **nalezljivim** boleznim specifično dejstvo, katerega ne dosega ni jedno drugo sredstvo.

Prave Panflavin pastile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

LCC CASSELLA

Vezati pakete z motvozom Grosuplje = biti zadovoljen!

Rokavica za 200 tisoč frankov

V Parizu, kjer imajo najneverjetnejše dražbe, so pred dnevi bili na prodaj nekateri predmeti ponesrečenih letalcev. Med drugim se je prodajala oficirska čepica letalca Nungesserja. Zanjo so iztržili 50 tisoč frankov, neko pismo Le Brixa pa so prodali za 30 tisoč frankov. Bivši romunski prestolonaslednik Karol je kupil model letala pokojnega letalca Drouhina za 15 tisoč frankov. Rekord na dražbi pa je odnesla rokavica. Nekoč je bila last vojaškega pilota Guynemerja. Ponujali so zanjo tako visoke vsote, da je naposled plačal kupec zanjo 200 tisoč frankov. Pred nekaj leti je kupil rokavico iz tega para neki Američan in je plačal zanjo še več, namreč četrt milijona frankov.

Za Miklavža in Božič!

Najprimernejša darila so:

volnene nogavice, rokavice, triko perilo, puloverji, vestije za dame, gospode in otroke, žepni robci, naramnice, kravate, srajce, ovratniki, ročne torbice, aktovke, dežniki, toaletno milo i. t. d.

po znatno znižanih cenah

le pri

Josip Petelinc,
LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Tudi po zimi fotografiram!

Fotografični aparati vseh formatov, oblik in cen na obroke. Plošče in papir vseh svetovnih znamk v vseh formatih vedno v svežih zalogah.
Prva špecijalna Foto-manufaktura
C. Th. Meyer,
MARIBOR
Gosposka ul. 39.
Kupujte potrebščine pri strokovnjaku. — Pouk brezplačen.
13549

„Underwood“ nad 2,000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši
LUDVIK BARAGA
LJUBLJANA
pisalni stroj ima svetovni sloves
Selenburgova ulica štev. 6/I.
Telefon št. 29801

Windfix
Telefon 62 29
Zakonito zašč. mašilo
(Filzmetalldichtung)
za okna in vrata proti prepihu, mrazu in prahu itd.
Generalno zastopstvo in skladišče
ALBIN KOŽELJ
ZAGREB — VODNIKOVA 6 — Brzojavi: EUFAG

Naše cene naj govorijo!!!

Na dolgovezno obročno odplačevanje
BREZ VSAKEGA PRIBITKA

Moško volneno blago v najrazličnejših desenah, 140 cm široko á Din **70·—**
Žensko volneno blago v krasnih barvah in vzorcih á Din **67·—**
Creppe-svila v težki kvaliteti á Din **67·—**

Najprimernejša darila za Miklavža in Božič

Poslužite se v Vašem interesu s to ugodno priložnostjo!

Oblačilnica „ILIRIJA“ Ljubljana
Mestni trg št. 17/I 13694 **Telefon 2825**

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je pošiljati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4, Tel. št. 2492

Vse pristojbine je vplačati obenem z naročilom, oziroma z oglasom ali na čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11.842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za šifro Din 5.—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Najmanjši znesek Din 10.—. Pristojbina za šifro Din 5.—

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.—. Za naslove kličite telef. štev. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. štev. 3203.

Službe dobi

Knjigovodinjo
korespondentinjo, vešče italijanščine in nemščine, sprejmemo. Stenografistke imajo prednost. Ponudbe s navedbo dosedanje prakse in pogojev pod »Samostojna« na ogl. odd. »Jutra«. 4220

Tapetniki!
2 dobro izurjene tapetniške pomočnike, vajene finega dela, želim za takojšen nastop. I. I. Naglas, Ljubljana. 42900

Učenca
krepkega fanta, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina mešanega blaga Ivan Senica, Šoštanj. 42995

Deklica
zdrava, stara 16 let, se išče k enemu otroku. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42874

Dekle
vajeno vseh hišnih del, posebno ono, ki ima veselje do kuhe ter še zna za silo kuhati, dobi takoj službo v trg. hiši blizu Ljubljane. Pogoj je zdrava, snažna in poštena. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Kuharica bom!« 42841

Jelonoša
z lepo pisavo takoj sprejmem v restavraciji pri »Ornem Orlu«, Maribor. 42832

Mesarskega pomočnika
sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42769

Šoferja
sposobnega vseh popravil na avtomobilu takoj sprejmem. Reflektiram le na dobre, neoženjene. Ponudbe z navedbo referenc in plače je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Trezen šofer«. 42759

Vajenca ali vajenko
v špecerijsko delikatesno trgovino takoj sprejmem. Gradnik in drug, špecerija delikatese, Ljubljana, Poljanska cesta 7. 42956

Inkasanta
agilnega, garancije zmožnega, sprejmem za Maribor in okolico. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42921

2 žagarja
sprejmem takoj za beneški gater na parni žagi. Glavno reza bukovine — Stanovanje takoj prosto. Oženjeni prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na poštni predal 85, Ljubljana. 42952

Kuharico
samostojno srednje starosti, z dobrimi spričevali, ki se razume tudi na vrt, takoj sprejmem. Ponudbe z navedbo plače na oglasni odd. »Jutra« pod »Poštena kuharica«. 42951

Krajevnega zastopnika
stalnega, sprejme proti visoki proviziji ali fiksumu denarni zavod v vsakem večjem okraju Slovenije. Prednost imajo državni upokojenci; osebe pod 24. letom izključene. Ponudbe pod »Akvizicija« na ogl. odd. »Jutra«. 42989

Pekov. vajenca
sprejmem. Hrana in oskrba v hiši. Franc Presterl, Radovljica. 42878

Kontoristinjo
zmožno perfektno slovenskega in nemškega jezika, stenografije in strojepisja, sprejmem. Začetnice izključene. Ponudbe pod šifro »Zmožna 55« na ogl. odd. »Jutra«. 42971

Postrežkinjo
pridno, sprejmem takoj. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42983

Tvornica vagonov
v Srem. Mitrovici sprejme ključavničarje, ličarje, mizarje in dva strugarja. — 42926

Trg. pomočnika
starega 30—40 let, sprejmem v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Znanje v železnj stroki potrebno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod naslovom »Trgovina na deželi«. 43005

Trgovski potniki

Potnika
alkoholne branže, dobro vpeljanega, agilnega, takoj sprejmem za Dolenjsko. Le sposobne prvovrstne moči naj javijo svoj naslov s zahtevki in referencami na ogl. odd. »Jutra« pod »Stalna služba 58«. 42758

Potnika
za Ljubljano in okolico rabimo. Zaslužek neomejen. Naslov v ogl. odd. »Jutra«

Pouk

Jezikovni tečaji
francoščine, italijanščine, nemščine, angleščine in zasebne lekcije otvorim dne 4. decembra. Vsak profesor poučuje izključno samo svoj materni jezik. Šola za jezike po metodi Berlitz: Kralja Petra trg št. 8, I. nadstr. 201

Učenca(ko)
sprejme v privatni klavirski pouk učiteljica. Mirje, Groharjeva cesta, vila »Roča« pri mostu. 42768

Zaslužek

Zastopnike
sprejmemo za obisk privatnih strank na deželi za novodošle predmete. V. Kovač, Slomškova ulica 1, II. nadstr. 42922

Šivilja
želi dela na dom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42958

Fotoamaterji (ke)
dobijo dober zaslužek oziroma eksistenco. Ponudbe pod »Fotoslikarstvo« na podružnico »Jutra« Celje. 42826

Dober zaslužek
lahko zaslužite s prodajo državnih loterijskih vrednostnih papirjev na male mesečne obroke. Posebno ugodno za kupce, vrlo ugodni pogoji, plača in procenti. Pišite na poštni predal 139, Beograd. 42928

Službe išče

Učenka
zdrava, močna, stara 17 let, želi mesta v manufakturni ali modni trgovini v Mariboru. Ponudbe na — upravo »Jutra« Maribor pod »1. december«. 42844

Kmečki fant
priden in zanesljiv, želi kjerkoli službe, najraje v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro — »Priden fant«. 42940

Bridko je biti brez službe!
Mladenič, trgovsko naobražen, je odslužil vojaški rok in se nahaja sedaj brez službe. Prosi trgovce ali kaka druga podjetja, da mu pripomorejo do službe. Z vestnostjo in marljivostjo se bo izkazal hvaležnega. Je trgovski pomočnik, vešč slovenskega, nemškega in srbohrvatskega jezika. Gospodje, ki bi mu hoteli pomagati do kake službe, skladiščnika, tudi sluge, naj pišejo na ogl. odd. »Jutra« pod šifro: »Hvaležen za delo« — 42950

500 do 100 Din nagrade
dobi tisti, ki mi preskrbi službo sluge, skladiščnika ali kaj podobnega. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42973

Prodam

Perje
kokošje, purje in gosje, naravno in s strojem čiščeno dobavlja v vsaki množini E. Vajda, Čakovec, Medjimurje. Telefon 59. 8. 60 229

Puhasto perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg. — Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82 kemična čistilnica perja. 189

Koks
suh, po 80 Din 100 kg — vedno v zalogi v mestni plinarni. 261

Pozor!
Volno in bombaž kupite najceneje pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica 4. 234

Drva
bukove in hrastove odpad ke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. 38

Štedilnik
železen, dobro ohranjen, poceni na prodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42946

Namočeno polenovko
prodaja I. Buzzolini, delikatesna trgovina. 42945

Zidani paviljon
(baraka) za trafiko ali branjerijo, dobro ohranjen, zelo poceni na prodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42848

Patentno peč
fino, novo, šamirano, prodam po jako nizki ceni. Na ogled pri skladiščniku Javna skladišča, Dunajska cesta 33, Ljubljana. 42986

Pogorelega avtomobila
Peugeot ostanki so ceno naprodaj. Motor popolnoma in takten. Lastnik Ivan Savnik, Kranj. 42755

Pohištvo

Omare in pulte
za trgovski lokal prodam. Ogleda se na Tržaški cesti št. 18. Cena po dogovoru. 42721

Perzijsko preprogo
popolnoma novo, 140×200, po zelo ugodni ceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42959

Spalnico
hrastovo in češnjevo proda Ivan Novak, mizar, Vižmarje, poleg postaje. 42941

Pohištvo
razno, še dobro ohranjeno, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42954

Pisalno mizo
amerikansko, z rolo in do 80 dobro ohranjenih gostilniških stolov kupim — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42978

Žago
polnojarmenico s krožno žago, v najboljšem stanju, še skoro nova se vsled bolezni ugodno proda. Zelo prometen kraj v vznožju bogatih gozdov; vodna moč okrog 60 konj-kih sil. Les k žagi se lahko splava po vodi istotako od plavi rezan les po vodi, ali pa po železnici. Poleg žage oddam tudi on dnev ni ceni večjo množino okroglega lesa, da se lahko takoj prične z obratom. Ponudbe na oglas oddel. »Jutra« pod »Žaga«. 42740

Lokali

Lokal
v stanovanju pripraven za pisarno ali za krojača oddam takoj. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42780

Lep lokal
na prometnem kraju, z izložbenim oknom, oddam takoj. Naslov D. Rovšek, fotograf, Kolodvorska ulica št. 34. 42961

Lokal
oddam v najem v prometnem kraju. Naslov pove ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Prometen kraj 27«. 42927

Trgovino
z mešanim blagom, s koncesijo ali brez nje, ter inventarjem takoj oddam v bližini Celja ob prometni cesti. Stanovanje na razpolago. Naslov v podružnici »Jutra« v Celju. 42920

Paviljon
na prometni cesti dam takoj v najem radi odpotovanja. Potreben denar 2500 Din. Vprašati od 8. do 10. ure v gostilni Novak, Rimska cesta. 42975

Skladišče
oddam v bližini kolodvora. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42611

Stanovanja

Lepo stanovanje
3 sob, velike predsobe, velike kuhinje, shrambe, pritiklin, takoj oddam. Naslov ogl. odd. »Jutra« — 42924

Stanovanje
sobo, kuhinjo s štedilnikom in pritikline, želim. Če mogoče, vrt. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42979

Sobe

Opremljeno sobo
solnčno, takoj oddam na Rožnej cesti. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42887

Na stanovanje
event. na hrano sprejmem gospodično. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42858

Prazno sobo
parketirano, z elektr. razsvetljavo, prostim vhodom, oddam takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42787

Opremljeno sobo
solnčno, parketirano, z elektriko, s posebnim vhodom v vili Pod Rožnikom, oddam stalnemu gospodu s 15. decembrom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 43010

Sobico
zračno, čisto s posebnim vhodom, oddam. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42953

Sostanovalca
sprejmem na stanovanje. — Mestni trg 10, II., hodnik. 42981

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom, elektriko oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42996

Malo sobo
želi gospodična, ki je ves dan zaposlena, v bližini pošte Salon »Mila«, Dunajska cesta 7. 42993

2 lepi sobi
parketirani, z električno razsvetljavo, s posebnim vhodom s stopnišča, oddam s 1. decembrom samo solidnemu gospodu. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42999

Informacije

Tisti gospod
kateri mi je dal na popravilo električni aparat na zadnjem velesejmu, naj si vzame naslov v ogl. odd. »Jutra«. Aparat ga čaka gotov. 42925

Svarilo!
P. t. gg. lastnike pisalnih strojev opozarjam, da gospod Julij Golob ni pri meni v službi in naj se ga odda žandarmerijski stanici. Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. — 42991

Dopisi

Intel. gospoda
ne pod 30 let, spremljevalca za nedeljske izlete, želi gospodična. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Ločeni računi«. 42935

Mara!
Vesel sem svidenja pred tednom (trgovina) in včeraj! Poklon! 42998

N. Sadlucki
Hirosof, psihografolog in fizionomist. Po skupnih podatkih iz dlana, rokopisa in lic čita značaj, prošlost, sedanjost in bodočnost. V svojem dolgoletnem delovanju v tej stroki sem prejel nebroj pismenih in ustmenih zahval, katere sem uvrstil v svoj album. To je najboljše spričevalo o moji sposobnosti pri odkrivanju tajne z dlani. — Moj sloves pa so prinesli tudi časopisi vse kraljevine, katero sem vso prepotoval. Dajem vsakemu klijentu tudi pismene nasvete, ki mu lahko koristijo skozi vse življenje. Sprejemam vsak dan od 9—12 in od 2—7 v hotelu »Slon«, Ljubljana, v sobi 21, I. nadstr. 42762

Glasbila

Klavir
zelo dobro ohranjen, dobre znamke, kupi Sokol Cerknica. Ceno in znamko pod »Klavir« na ogl. odd. »Jutra«. 42906

Klavir
ali pianino, rabljen, toda v brezhibnem stanju, kupim. Sprejmem tudi dobro pianistinjo na deželo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Kino«. 42930

Pianino
dobro ohranjen, ceno naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42938

Pianino
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Dobro ohranjen 38«. 42987

Pisalni stroji

Pisalni stroj
»Halda«, popolnoma nov, prodam za 1000 Din ceneje kot se dobi v trgovini. — Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42962

„OLLA" GUM..?

»OLLA« je kot dokazano že desetletja vodilna kot najstarejša in dokazljivo tudi najzanesljivejša. 130

Miklavževa prodaja

Vsak, ki bo obdarovan

z Doko čevlji

bo prijetno presenečen. Izgotovili smo več 1000 parov čevljev za dame, gospode in otroke, ki na trpežnosti nimajo konkurence. Odslej dalje sprejemamo tudi galoše v popravila po najnovejšem sistemu.

»DOKO« — LJUBLJANA
Prešernova ulica 9, dvorišče.

Stroji

Generator
rabljen, za avtomobilsko karbitno razsvetljavo, kupi O. Žužek, Tavčarjeva ulica 11, Ljubljana. 42965

Obrt

Fotografiram
poceni amaterjem povečavam s popustom slike za legitimacije pogojno brezplačno Staut, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1/II 291

Čevlj. delavnico
prvovrstno, priporočam cenjenemu občinstvu. Izdelujem vsakovrstne čevlje po nizki ceni. Popravljam galoše in snežne čevlje. — F. R., Dolenjska cesta 7, pri Kramarju. 42963

Lepe konje
na gugalnicah izdeluje in prodaja po nizki ceni Slavič Franc, tapetnik, Emonska cesta 10. 42994

Orodje

Več slikarskega orodja
na prodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42977

Razno

Za Miklavža in božič
Vam priporoča po najnižji ceni raznovrstne solidno izdelane pletenine, posebno za otroke in ženske, gospa Kordiš v trafiki Vegova ulica, nasproti univerzi. — 42957

Ugoden nakup
parfumerije in drugih toaletnih potrebščin s 15odstotnim popustom od 1. do 31. decembra 1928. O. Pettich - Frankheim, Ljubljana. 43006

DAME!
Priporočam damski salon. Specijalno striženje. Trpežna ondulacija. Masaža itd.
Polanc I., frizer za dame in gospode, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Doslej najsolidnejša najstarejša in največja tvrdka v Jugoslaviji
ALFONZ BREZNIK
bivš. učit. Glasb. Matice
Ljubljana, Mestni trg 3
poleg magistrata

Lisičje, polhove kože
in vse druge od divjačine kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica št. 8.

VSAK PETEK namočena polenovka
ANTON LEGAT, trgovina
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 28

Stoj!
ala za dežnike, predstavke k pečem, posode za premog, kurilne garniture, dimne cevi in dimna kolena, železne peči in štedilniki najceneje pri
Fr. Stupica, železnina,
Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Najmlajšim čitateljem „JUTRA"

Poredni Bobi, ki vas je tako imenitno zabaval s svojimi prigodami, dospe te dni v varni pristan. Njegove istorije bo konec — in kaj potlej?

Gotovo si že belite glavice s tem vprašanjem, češ: pa ne da bi nas potlej pustili spet nekaj tednov brez »naše povesti«?

Ne bojte se! Že to nedeljo pričnemo objavljati za vaš prelepo novo zgodbico

„Janko in Stanko"

morda najlepšo izmed vseh, kar ste jih doslej čitali v »Jutru«.

Veselite se je že naprej in pazite, da ne zamudite začetka!

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 38

Knjige

Slovan
letnik II.—IX., vezan, naprodaj za 350 Din. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42966

Pridelki

Prešanega sena
lepega, mešanega z detelijo, prodam krog 8000 kg po Din 1.25 kg franko vagon. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Dobro seno«. 42934

Belega krompirja
zdravega, stanovitnega, kupim več vagonov. Plačilo promptno. Ponudbe z navedbo cene na naslov Anton Barbič, Videm—Krško. 42937

Les

Orehov les
jagnetov in jelšov, prodaja posestvo v mariborski okolici. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42829

Posestva

Majhna hišica
nova, obstoječa iz ene sobe in kuhinje, in lep vrt naprodaj za 39.000 Din. — Naslov v ogl. odd. »Jutra« 42944

Enodružinsko hišo
z 1900 m² zasajenim vrtom prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42972

Radio

Detektoraparat
z dvema slušalkama poceni prodam. Pisati na poštni predal 240. 42976

Motorna vozila

Šoferska šola
oblastveno koncesijonirana Čamernik, Ljubljana, Dunajska 36. Telefon 2236 — Permanentni tečaji za vse. 254

Avtomobile
FORD, 5sedežni, odprti, dobro ohranjen, nova streha itd. Din 7500.—.
PEUGEOT, 2sedežni, takse prost, poltovorni, nove gume. Din 19.000.—.
PEUGEOT, 35 HP, v izvrstnem stanju, 12.000 km. Din 35.000.—.
CITROEN zelo dobro ohranjen 11.000 km, nove gume. Din 28.000.
FIAT 501 SPORT, generalni pregledan, najzadnjega tipa, novo DUCO lakiran, 4sedežni. Din 35.000.
PONTIAC, model 1928, 6cilindrski 5sedežni, odprti, vožen 3000 km, še s tovarniško garancijo. Din 64 tisoč
prodam.
Na ogled in preizkušnjo pri
V. & M. Barešič & Co., Dunajska cesta 12, Ljubljana.
Telefon 22—92. 42980

Trgovski lokal
na zelo prometnem mestu, z vsem inventarjem ter tobačno glavno zalogo takoj ugodno prodam. Naslov pove ogl. odd. »Jutra« 42936

Lokal
oddam s 1. decembrom v najem za mlekarno. Poizve se v ogl. odd. »Jutra«. 42939

Lokal
s stanovanjem, pripraven za pisarno, opremljen, po oddam takoj. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 42780

Vinotoč in gostilna
na najprometnejši točki Ljubljane, jako dobro vpeljana obrt s stalnimi odjemalci, opremljena z vsem potrebnim inventarjem in materijalom, ugodno na prodaj. Nizka najemnina. Kupci naj blagovolijo javiti svoj naslov na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Dobičkanosno 100.000«, na kar jih interesent obišče. 42974

Lokal
za pisarno, opremljen, po možnosti s centralno kurjavo, želim za takoj. Ponudbe z navedbo najemnine pod šifro »Trst 10.000« na ogl. odd. »Jutra«. 43004

V najem

Tiskarno
dobro idočo, v večjem teritoriju Slovenije, s strokami vred, dam v najem ali tudi prodam. Cenjene ponudbe pod značko »Dobro bodočnost« na ogl. odd. »Jutra«. 42932

Prostorno delavnico
oddam za mirno obrt. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 42436

Gostilno
vzamem v najem ali na račun v Ljubljani ali v bližnji okolici. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod — »Natakarica«. 42990

Stanovanje
in zelo svitla ter prostorno DELAVNICO oddam v doglednem času, blizu kolodvora. Pripravno za malo industrijo, pisarne ali skladišče. Vpeljana elektrika, plin, vodovod. Naslov pove ogl. odd. »Jutra« 42960

Dijaška stanovanja

Na stanovanje
in hrano sprejmem gospodično ali dijakinjo iz boljše družine v centru. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42943

Sostanovalca
sprejmem k akademiku v neposredni bližini Tehnike v veliko zračno sobo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42982

Prehrana

2 gospoda
sprejmem na fino domačo hrano v sredini mesta. — Cena nizka. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42968

Lepo sobo
s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42985

Opremljeno sobo
lepo, zračno, oddam. Istotam sprejmem 2 gospoda Slovenca ali Nemca na dobro domačo hrano. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 42947

Sobo
v centru — strogo separiran vhod — s hrano in vso oskrbo, oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 43000

Sobo
lepo, oddam takoj solidnemu gospodu. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 43001

Opremljeno sobo
s posebnim, ločenim vhodom, solnčno lego, oddam takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 43003

Sobo
parketirano, s posebnim vhodom, oddam boljšemu, stalnemu gospodu. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 43002

G. Th. Rotmann:

Prigode porednega Bobija

Vesela opičja zgodba

106.

Kakor bi trenil, je sedel na eni izmed palm in gledal doli, kje bi našel koga, da bi se z njim pozabaval. In res je uzrl — ne tega ne uganete! Zagledal je — Bobuljico, svojo ljubo sestrico! »Oh, Bobuljica!« je vzkliknil. »Kako veliko, kako nepričakovano veselje!«

Specija na trgovina vozičkov in koles

ZEMELROK OTON, Marijin trg 8
nudi
najcenejše vozičke za Miklavževa darila
žepne baterije, svetiljke, karbid

Na debelo — Ceniki franko! — Na drobno!

Otvoritveno naznanilo!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da bom **otvorila dne 29. novembra 1928**

špecijalno trgovino sanitetnih potrebščin

vseh vrst bandaž, kilnih in trebušnih pasov, vse pripomočke za nego porodnic in dojenčkov, vse vrste gumi predmetov ter parfumerijo.

Posebno se pa priporočam cenj. damam za nabavo guminogavic ter gumijastih bočnih oblikovalcev po najnižjih cenah.

Za cenjeni obisk se priporoča

ADELA BESEDNIK
LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 6.

MERCEDES

ČUDO 20 STOLETJA.

je vodeča znamka.
SPREJMEMO
serijozne in solventne rajonske
ZASTOPNIKE
„Mercedes"
ZAGREB.
Nikolićeva 14.
telefon 2614
13525

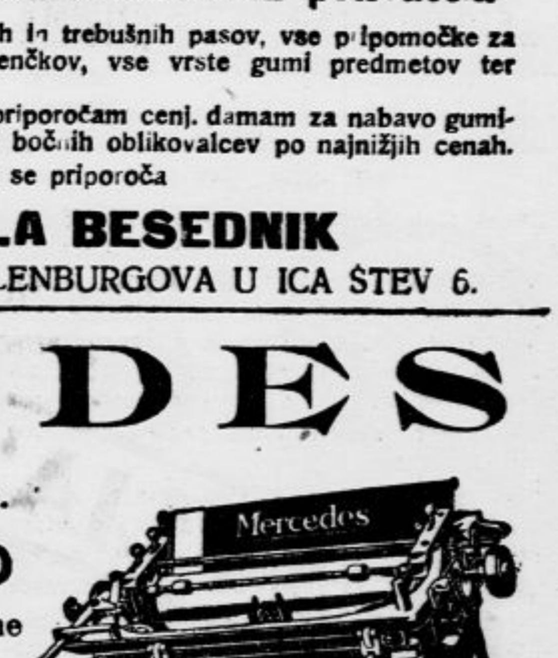

Edini moderni stroj, ki piše z latinico in cirilico.

Sinclair Gluck:

Zlati panter

63

V zmešnjavi navzkrižnega streljanja, v vrtincih dima, med stokanjem in vpitjem ranjencev je bilo zelo težko pregledati položaj. Toda zdajci sem videl, kako so jeli naši ljudje napredovati in prodirati in kako so naposled odprli vrata dvorane in udrli naprej. Ker so bili veliko boljši strelci od naših nasprotnikov, so lovili in pobijali Kitajce in Italijane po raznih sobah kakor podgane v pasti.

Kkozi ena izmed vrat, ki so bila odprta, sem opazoval tak boj. V slabotno razsvetljeni sobi je ždel Kitajec. Njegov žolti obraz se je pačil in drgetal, a v dvignjeni roki se mu je lesketal velik nož. Iz kota poleg vrat sta šinila plamena dveh strelov; videti je bilo, da sta ga pogodila. Žolti obraz mu je odrevenel v pošastnem režaju. Nož je žvenketaje zletel na tla in ždeča postava se je počasi zrušila vase, med tem ko se je eden izmed naših ljudi umaknil v dvorano in mehanično spet napolnil samokres. Šefovo moštvo so bili sami izbrani ljudje; kar čudovito je bilo gledati njihovo neustrašeno odločnost in vdano izpolnjevanje dolžnosti.

Ko sem videl, da v glavni dvorani zmagujemo, sem se spet obrnil v slavnostno vežo. Tudi tu je divjal pravi vihar streljanja. Svinčenke so sikale nad vodo sem ter tja. Skozi vhod je nekaj sovražnikov vdrlo v glavno dvorano, tako da smo prišli med dva ognja.

Več služabnikov se je bilo vrnilo s samokresi ter jelo izza stebrov streljati na šefa in njegove ljudi. Stopil sem k šefu za njegov steber, trudeč se, da bi kar moči dobro pregledal položaj. Od skrbi se mi je kar mešalo, zakaj nasprotniki so bili slabi strelci, kakor je zdaj pa zdaj dokazal kak vrisk na galeji — in med dekleti, ki so se skrivala tam, sta bili gotovo tudi Natalija in Margaret izpostavljeni smrtonosni svinčeni toči.

Čez nekaj trenutkov pa sem opazil, da šefovi ljudje polagoma prodirajo na vseh straneh. Uverjen sem bil, da so naši zmagovalci zdaj v dvorani. Vzlic šefovemu svarilnemu klicu sem planil naprej in v vodo, med nihajoče lokvanje in lotose, ne meneč se za krogle, ki so brenčale okoli mene, ter jel bresti proti galeji. Spotoma sem streljal na vsako nogo, roko ali glavo, ki sm jo opazil za stebrovjem ob nasprotni strani dvorane.

Bila je razburljiva pot. Svinčenke so mi opasno žvižgale okoli ušes. Naposled sem vendar že neranjen prišel do galeje in splezal po nizkem mostiču na krov.

Tik pred menoj je ležalo dekle, ki ni imelo na sebi ničesar razen egiptovskega pasu in oglavnice s kačami. Zmečkani svileni trakovi so ji viseli ob ledjih nizdol. Ko sem stopil na krov je vzdignila svoj ljubki, prestrašeni obraz in me je pogledala.

»Oh, Jack, Jack!« je viknila. »Spravite me odtod!«

Bila je Natalija!

K samokresom v zdravi roki sem skočil k njej, pokleknil in jo potegnil k sebi. V trenutku ko sem to storil, je streljanje zdajci utihnilo. Ostale devojke v najini bližini so dvignile glave in jele strahoma strmeti okoli sebe. V dekletu zraven Natalije sem spoznal svojo snočnjo družabnico. V njenih očeh se je zasvetilo nenadno spoznanje.

Sklonil sem se, poljubil Natalijo in nato — Bog bodi zahvaljen! — mahoma pogledal kvišku. Obraz gospe Fawcetteove se je bil pojavil pred menoj. Toda ona ni gledale name. Po bliskovito je izdrla izza pasu majhen samokres in ga počasi namerila proti hrbtu onesveščene mladenke v mojem naročju. Moja snočnja tovarišica je to videla in prestrašeno zakričala.

Trpke odločnosti, ki se je izražala na obličju gospe Fawcetteove, ni bilo moči napak razumeti. Toda bilo je prepozno, da bi bil potegnil Natalijo v stran. In samokres v moji roki, ki sem jo držal na Natalijenim hrbtom, se je sprožil malone sam od sebe.

Z jekom, ki je bil podoben ihtenju, se je gospa Fawcetteova vznak zvrnila na krov; njene oči so se še v smrtnem boju upirale vame.

Izpustil sem Natalijo in jo rahlo položil na tla. Nato sem stopil preko nje k gospe Fawcetteovi, poln žalosti nad tragičnim dogodkom. Ko sem se sklonil k njej, je zastrmela vame. »Vi ste streljali!« je šepnila začudeno. »Vi!« je ponovila s komaj slišnim jekom. »In jaz sem vas šele snoči poizkusila rešiti.«

Pokleknil sem k njej. »Zakaj ste hoteli ustreliti Natalijo?« sem vprašal ves obupan.

»Zakaj? Kaj sem mogla drugega?« Njene oči so se za trenutek uprle v moje. Nato je skrivila obraz v grenkem nasmešku. »Kismet!« je zamrmrala.

V naslednjem trenutku se je njeno telo v trdem loku zleknilo navzgor in nato velo omahnilo nazaj. Bila je mrtva.

Žalostno sem zrl na ženo, ki sem jo moral ubiti v mučnem silobranu. Nato sem se obrnil k Nataliji. Ona druga devojka jo je držala v naročju. Na srečo je bila Natalija malone brez zavesti, ko sem jo položil na tla, tako da vobče ni opazila tragedije.

»Ostanita tu in mirujta,« sem šepnil, »kmalu pridem po vaju!« Nato sem skočil spet v vodo in bredel k šefu, ki je že zbiral svoje ljudi. Zakaj tu v slavnostni dvorani je bila bitka končana. Zmagovalci smo bili mi.

Sv. Miklavž!

Ko bodeš kupoval
GRAMOFONE
in
GRAMOFONSKE PLOŠČE
ne pozabi
da je največja zaloga teh predmetov v palači Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti štev. 34.

A. Rasberger,
Ljubljana. 13640

Specijalna in največja trgovina gramofonije.
Velika izbira! Samo kvalitetno blago.
Zaloga: 500 aparatov in 15.000 prvovrstnih elektr. posnetih plošč.

Za pranje lica
Vam največ koristi blagi Lilijino milo s sliko opatice. Dobi se povsod
Glavno skladišče:
Parfumerija Uran
Ljubljana, Mestni trg 11

Zahtevajte znamko
„Tretorn"
galoše
in
snežne čevlje.
„Tretorn"
nimajo tekmeca

Varstvena znamka

Prima flor nogavice
„MRAVLJA"
traja en par delj kakor več parov drugih
Pazite na znamko in zahtevajte povsod le I^a flor nogavice znamke „Mravlja"

NOVI ERSKINE SIX JE VEČJI.

Impozantnejši, prostornejši in še elegantnejši kot prejšnji smatra se novi Erskine Six bolj kot kdaj prej za kralja med lahkimi vozovi gosposke vrste. Rekordni uspehi so bili omogočeni po Studebaker-jevih konstruktivnih izpopolnitvah: njegove nove zavore ustavijo voz na 28 metrov pri brzini 75 km; novi hidravlični amortizerji zakrijejo neravnote ceste. Hladilec novega Erskine Six-a je večji; karoserija istotako; impozantni vtis se še poveča z elegantnim barvnim učinkom. Oglejte si ta mojstrski izdelek Studebakerjev! Sedite h krmilu; uživajte v dovršenosti njegovega teka, ki vam nudi res največji komfort!

A. REIN I DRUG, Generalno Zastopstvo Studebaker-Erskine Automobilov, Marovska ul. 1, ZAGREB.
Zastopnik za Slovenijo K. MEKOVEC ČAKOVEC.
PAVLOVIĆ I DRUG OSIJEK.
M. GATTIN SPLIT.

STUDEBAKER

Originalna Jugobanat-patent-moka
ni po ceni zato pa sta kruh in pecivo iz nje nenadkriljiva.

Dober sir!
znamke „IHO"
Sir za pokosilu
Smetanov-sir
Desertni sir
nudi na ceneje
Mlekarna Gross
Novi Sivac

Čitaj vedno naše oglase!

DECEMBER
4
OTVORITEV
novih tečajev francoščine, italijanščine, nemščine, angleščine in zasebne lekcije:
Šola za jezike po METODI BERLITZ:
Kralja Petra trg 8

Ladijska tla in pooblane deske 30 mm
v zalogi Streliška ulica 33, Ljubljana

Polnojaremnik
ceno prodam
Širina 650 mm, fabrikat »Thopham« rabljen sicer pa v dobrem stanju in v obratu. Naslov: Nadgozdarstvo, Mušenik Črno/Prevalju.

Vaše roke
ostanejo gladke in bele, niso raskave in nimajo ozeblin, ako jih mažete s kremo

Je fais blanc. Dobi se v lekarni in drogeriji. — Glavno skladišče parfumerija URAN, Ljubljana, Mestni trg 11 264

Snežne čevlje in galoše
sprejme v popravilo, tvrdka
Matija Trebar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 6 13679

Kletarja 13.626 a
prvovrstnega sprejme delniška družba na deželi izvežban mora biti v vseh vinskih manipulacijah, alkoholnih pijač in v izdelovanju likerjev. — Ponudbe na PUBLICITAS D. D., Zagreb, Gundulićeva 11, pod šifro „Čistoća".

Vaši zobje
ostanejo vedno zdravi in beli, a dih iz ust svež in prijeten, ako uporabljate

ODOFORM-PASTO za zobe.
Dobi se v lekarnah in drogeriji.
Glavna zaloga parfumerija URAN, Ljubljana, Mestni trg 11. 260

Trgovino
s špecerijo železnino na debelo in drobno, pripravno tudi za manufakturo, obstoječo nad 60 let
oddam v najprimernejšem kraju.
Vsebuje dva lokala eno veliko skladišče ter dve kleti. Naslov pri ogl. od. »Jutra«.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.